

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, heinäkuun 13 - Wed., July 13, 1988

FINNISH AMERICAN WEEKLY

84 vuosikerta LXXXIV No 28 45 cents

Suomen eduskunnan puhemies Matti Ahde sai Workers' Credit Unionin tarjoamalla lounaalla tilaisuuden tavata Fitchburgin pormestari Jeffrey Beanin sekä paikallisten suomalaisjärjestöjen edustajia. Kuvassa pormestari Bean,

rva Ahde, WCU:n johtokunnan puheenjohtaja Herbert G. Laakso, puheenjohtaja Ahde, rva Bean ja konsuli Edwin E. Kaarela.

Puhemies Ahteelle lämmin vastaanotto Fitchburgissa

FITCHBURG, MA - Suomen eduskunnan puhemies Matti Ahde seurueineen sai erittäin lämpimän vastaanoton vieraillessaan Fitchburgissa viime viikon tiistaina.

Päivää oli odotettu innoilla amerikansuomalaisten keskuudessa, sillä he pitivät Ahteen vierailua erittäin suurena kunnianosoituksena.

Vierailu oli huomioitu myös Fitchburgin kaupungin taholta ja niinpä Kaupungin talon edustaa koristi päivän kunniaksi komeasti liehuvat sinivalkoiset liput.

Nuoresta iästään huolimatta Ahde, 42, on ollut mukana Suomen poliittisessa elämässä yli 20 vuoden ajan. Hänen poliittinen uransa on edennyt

nopeassa tahdissa sen jälkeen kun hänet vuonna 1970 valittiin ensimmäisen kerran eduskuntaan. Viime vuoden valtiopäivillä hänet valittiin ensimmäisen kerran eduskunnan puhemieheksi.

Oskari Tokoi, yksi Suomen eduskunnan ensimmäisiä puhemiehiä, vaikutti melkoisesti siihen, että Ahde valitsi juuri

Fitchburgin yhdeksi vierailukohteistaan.

Ahde on tutkinut Tokoin elämää monestakin syystä. Hän oli tunnettu suomalainen parlamentaarikko ja yksi Suomen sosialidemokraattisen työväenliikkeen merkittävimmistä henkilöistä.

Ahteen mukaan Tokoi on nimenomaan Fitchburgin alu-

eella tehnyt merkittävimmän päivätyönsä Amerikan mantereeseen osalta.

Juuri tästä syystä päivä alkoi vierailulla Tokoin haudalle. Tokoi, joka työskenteli Raivaajan toimituksessa yli 20 vuoden ajan 1920- ja 1940-luvuilla, on haudattu Fitchburgissa.

jatkuu sivulla 3

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVAAJA

Pages 8 - 10

- Lammi and McCabe dominate Reipas meet
- Significance of Finnish Colony in Delaware
- Connecticut celebrations of 1938 & 1988 compared
- Organizational directory planned by FinnFest USA

Sisäsivuilla:

- Puhemies Ahde tentissä sivu 2
- Raportti Suomi Konferenssista sivu 4
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

A special offer for new subscribers!

Three months for five bucks! Whether you read Finnish or English, *Raivaaja* will keep you in touch with your roots, current Finnish American activities and events in Finland. Subscribe now!

Name _____

Address _____

Note: This offer is limited to new subscribers only and expires on September 30, 1988. Regular rates are \$20.00 a year, \$13.00 for six months, and \$9.00 for three months.

Hyvän tuulen Matti

Fitchburgin alueen amerikansuomalaiset pitivät Suomen eduskunnan puhemies Matti Ahteen viime viikkoista vierailua suurena kunnianosoituksena. Presidentti Urho Kekkonen on ainoa häntä korkeampiasemainen virkamies, joka on vieraillut Fitchburgissa.

Vierailu oli osoituksena siitä, että Fitchburgia ei ole unohdettu Suomessa yhtenä amerikansuomalaisen siirtolaisuuden keskuksena, vaan nimi tunnetaan, ei ainoastaan sukulaisten parissa vaan myöskin Suomen hallituksen keskuudessa.

Amerikansuomalaiset olivat ylpeitä nuoresta "puhemiehestään". Yhdysvalloissahan on totuttu näkemään vain vanhempia henkilöitä näin korkeissa asemissa. Oli mukava näyttää Ahteen kuvaa "tavallisille amerikkalaisille", jotka ihmettelivät puhemiehen nuorta ikää. Ahde itse ei osaa ajatella ikäänsä. Hänelle kokemus on se painava seikka. Hän sanoi kuuluvansa eduskunnan senior-luokkaan, vain kuusi muuta kansanedustajaa on istunut siellä yhtä kauan tai kauemmin kuin hän.

Amerikansuomalaisille Ahde oli "hyvän tuulen Matti". Hän toi auringonpaisteen ja helleaallon mukanaan. Häneltä riitti rempseä ja rehellinen hymy jokaiselle. Hänen puhetyylinsä oli ihmisiin menevä. Kansa otti hänet heti omakseen. Hänellä oli aikaa kertoa ja kysellä kuulumisia. Hän näytti todella nauttivan päivästä Fitchburgissa, Oskari Tokoin entisessä kotikaupungissa.

Tällainen vierailu jättää lämpimän mielen pitkäksi aikaa. Vielä talvipakkasellakin voimme muistella Matin lempeää hymyä ja rauhallista puhetta siitä, miten iloinen hän oli voidessaan vierailla Fitchburgissa meidän keskuudessamme.

Puhemies Ahde Raivaajan tentissä

Raivaajan toimitus oli yksi Suomen eduskunnan puhemies Matti Ahteen vierailukohteista Fitchburgin kaupungissa.

Lehden päätoimittaja Marita Cauthen sai vastaanottaa puhemies Ahteelta Suomen eduskunnan lautasen. Ahde puolestaan sai muistokseen Raivaajan alkuvuosien historiaa kuvaavan kirjan "Sow the Golden Seed".

Vierailun yhteydessä hän suostui myös toimittajan tentattavaksi. Julkaisemme tässä haastattelun:

Miksi Fitchburg valittiin yhdeksi vierailukohteeksi?

Monet syyt vaikuttivat siihen, että tämä minun johtamani valtuuskunnan erääksi vierailukohteeksi valittiin Fitchburg. Mutta varmasti eräs tärkeimmistä oli se, että Oskari Tokoi on nimenomaan tällä alueella suorittanut tärkeimmän ja merkittävimmän toimintansa Amerikan mantereeseen osalta.

Oskari Tokoi oli sosiaalidemokraattisen työväenliikkeen eräitä aivan mielenkiintoisimpia henkilöitä. Minä olen pyrkinyt tutustumaan Oskari Tokoihin jo siitäkin syystä, että itsekin olen pohjalainen kuten Tokoiakin oli. Varmasti myös siitä syystä, että olen sosiaalidemokraattisen puolueen ensimmäinen vara-puheenjohtaja, minua Oskari Tokoi kiinnostaa.

Oskari Tokoi oli myös merkittävä suomalainen parlamentaarikko ja minun kollegani siinäkin mielessä, että hän toimi eduskunnan puhemiehenä.

Tämän lisäksi monet suomalaiset ovat jättäneet jälkensä tähän kaupunkiin. Ehkä nimenomaan Fitchburgissa, saamieni tietojen ja selvityksen perusteella, suomalaisten tekemä jälki näkyy ehkä voimakkaammin koko kaupungin kuvassa sekä elinkeinoelämässä, palveluksissa, har-

Puhemies Ahde sanoi pitävänsä kunniana sitä, että on päässyt käymään Raivaajan toimituksessa.

rastuksissa, kulttuurissa ja rakennuksissa, että siinä mielessä suomalaisten vaikutus Fitchburgille ja tälle alueelle on kyllä hyvin kokonaisvaltainen ja hyvin suuri, että mielellään tuli käymään.

Ja totta kai Raivaaja-lehti on käsite suomalaisille ja erityisesti meille työväenliikkeen ihmisille, koska lehden perinteet ovat vankat ja maineikkaat ja hyvin mielenkiintoiset. Minä koen tämän suurena kunniana, että olen päässyt käymään tällä kertaa juuri tämän lehden toimituksessa.

Onko Ystävyyssvuosi edennyt odotetulla tavalla?

Ystävyyssvuoden tapahtumat ovat sujuneet mielestäni hyvin tähän mennessä. Meillä on vielä tapahtumia tämän vuoden aivan loppupuolelle saakka. Me emme panostaneet tähän rahallisesti yhtä paljon kuin ruotsalaiset, mutta niinhän se aina on. Ruotsalaiset haluavat määräsä olla meitä parempia, mutta me yritimme keskittyä laatuun, joten sen minkä teem-

me, teemme sen kunnolla. Meillä on sellainen käsitys, että tähän mennessä tapahtumat ovat onnistuneet hyvin.

Totta kai tätä juhluvuotta juhlisti se, että presidentti Reagan tämän vuoden Suomen ja Yhdysvaltain ystävyyden vuodeksi. Se, että hän suoritti vierailun Suomeen toukokuun lopussa, antoi arvoa ja korosti tämän vuoden merkitystä. Hänhän puheessaan viittasi suomalaisten siirtolaisten merkitykseen Amerikan Yhdysvaltojen kannalta.

Luulen, että tästä vuodesta tulee tärkeä virstanpylväs suomalaisamerikkalaisten suhteitten edelleen kehittymisessä.

Mitä toivotte Ystävyyssvuoden saavan pysyvästi aikaan?

Tästä pysyvästä muistomerkistä tai jäljestä varmasti poliittisen yhteistyön ja taloudellisen yhteistyön alalla kehitys on selvästi kulkenut koko ajan suotuisampaan suuntaan.

jatkuu seuraavalla sivulla

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid at Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 am to 4 pm

TELEPHONE (617) 343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request

Advertising deadline is the Monday before the Thursday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Nimipäivät

Heinäkuun 15 p. Rauni, Rauna
Heinäkuun 16 p. Reino
Heinäkuun 17 p. Ossi, Ossian
Heinäkuun 18 p. Riikka
Heinäkuun 19 p. Saara, Sari, Salli, Salla
Heinäkuun 20 p. Marketta, Maarit, Maaret
Heinäkuun 21 p. Johanna, Hanna, Hannele, Jenni
Heinäkuun 22 p. Leena, Leeni, Lenita, Matalena

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1988: Yhteensä: \$1,637.00

Minna Räsänen, Bronx, NY \$10.00

Wilma Turusen muistolle
Eva ja Wilho Mukku, Spring Hill, FL \$10.00

Siskonsa Martha Rybergin muistolle
Voitto Johnson, Worcester, MA \$10.00

Isänsä ja äitinsä Otto ja Julia Paappasen muistolle
Impi Karvinen, Quincy, MA \$15.00

Helena P. Dowell, Battle Creek, MI \$5.00

Kiitos lahjoittajille!

PUHEMIES ...

jatkoa edelliseltä sivulta

Tämän lisäksi on tärkeää, että eräitä toimia, jotka liittyvät suomalaisten siirtolaisten elämään, asemaan ja kiinnostukseen, voitaisiin edistää. Tässä mielessä se valtuuskunta, jota minä olen johtanut ja joka on valmistellut hallitukselle esityksen, että Suomi perustaisi siirtolaisrekisterin, jolla me voisimme yksinkertaisesti vastata suomalaisten siirtolaisten ehkä entistä lisääntyviin kysymyksiin, mistä löydetään suomalaisten siirtolaisten juuret.

Tämän siirtolaisrekisterin perustaminen mielestäni on symbolina tärkeä juhluvuoden päätös, jonka me haluaisimme ja sen voisivat hallitus ja eduskunta hyväksyä.

Me kovasti uskomme siihen. Tiedämme, että näiden sukulaissuhteitten ja yksinkertaisesti täällä olevien siirtolaisten kiinnostuksen lisäämisen kannalta monet mielellään tulisivat selvittämään juuriaan kunhan meillä olisi paikka, mikä pystyy nopeasti ja tehokkaasti tällaiset asiat kertomaan.

Sillä on myös luonnollisesti merkitystä sukututkimuksen kannalta, joka on valtavasti lisääntynyt Yhdysvalloissa ja myös Suomessa.

Tämän me haluamme, tämän päätöksen, aikaan saada.

Totta kai me haluamme myös toteuttaa pitkällä viireillä olleita suunnitelmia suomalaisesta professorista johonkin amerikkalaiseen yliopistoon. Nyt periaatepäätös siitä, että Philadelphian yliopistoon tulee tällainen, oli valtioneuvostossa viime torstaina (kesäk. 30. p:nä).

Uskon, että tämän vuoden aikana myös eräitä muita aivan konkreettisia ja hyvin yksityiskohtaisia päätöksiä tehdään, jotka edistävät suomalaisamerikkalaisia suhteita ja antavat suomalaisille siirtolaisille mahdollisuuksia pitää yhteyttä.

Matkaanne liittyy myös tapaaminen kongressin edustajainhuoneen puhemies Jim Wrightin kanssa. Onko teillä toiveita tapaamisen suhteen?

Kyllä meillä on. Me haluamme vahvistaa sen kutsun, jonka minä olen keväällä jättänyt. Olen kutsunut senaatin ja edustajainhuoneen edustajia viralliselle vierailulle Suomeen. Me haluamme tietenkin keskustella tästä kutsusta.

Toiseksi Euroopan parlamenttien puhemiehet pitivät kokouksensa juhannuksena Bernissä ja siellä suhtauduttiin myönteisesti Puolan parlamentin puhemiehen tekemään ehdotukseen järjestää Etyk-maiden parlamenttien puhemiehille kokous Varsovassa marraskuun lopulla.

Tämän kutsun on saanut myös puhemies Wright ja luonnollisesti kun siellä asetettiin valmisteluryhmä, johon tuli Saksan liittotasavalta, Rans-

ka, Itävalta, Italia ja Suomi mukaan, niin me haluamme keskustella ehdotuksesta, aloitteesta ja kokouksesta puhemiehen kanssa.

Tämän lisäksi on olemassa myös aloitteita, jotka koskevat kansanedustajia ja jotka liittyvät arktisten alueitten yhtiestyöhön ja niistä on tarkoitus vaihtaa muutama sana.

Suoraan sanoen meillä on aika mielenkiintoiset aiheet käsiteltävänä.

Erään äskettäisen mielipidetutkimuksen mukaan Suomen sosialidemokraattisen puolueen kannatus on laskenut ja kokoomus on nousut suurimmaksi puolueeksi. Mikä syynä?

No, minusta yhden mielipidetutkimuksen perusteella ei kuitenkaan pidä vetää liian pitkälle meneviä johtopäätöksiä, mutta kyllä se mielipidetutkimus on sen vaikuttanut, että sosialidemokraattisen puolueen sisällä on aloitettu keskustelu siitä, mistä mahdollisesti on kysymys.

Kyllä ilman muuta minäkin haluan sen sanoa, että meillä on paljon tarvetta uudistaa ja tehostaa toimintatapojamme.

Meidän periaatteemme ja poliittiset pyrkimyksemme ja päämäärämme ovat mielestäni hyviä ja hyväksyttäviä, mutta me emme ole ehkä riittävästi onnistuneet löytämään kanavia ja kosketuspintoja kansalaisiin.

Monet sosialidemokraattisen puolueen pyrkimykset on saavutettu ja Suomessa eletään hyvissä olosuhteissa. Voiko tämä olla syynä laskusuuntaan?

No, niinkuin sanoin, niin ei ehkä tämän gallupin perusteella kuitenkaan pitäisi vetää liian pitkälle meneviä johtopäätöksiä.

Varmasti on kuitenkin totta, että kun meillä Suomessa sosialidemokraatit ovat olleet hallituksessa yhtäjaksoisesti yli 20 vuotta, niin meillä joudutaan koko ajan harjoittamaan konsensuspolitiikkaa, yhteistyöpolitiikkaa, jolloin millään puolueella ei ole yksinkertaista enemmistöä.

Teemme hyvinvointiyhteiskuntaa ja rakennamme hyvinvointivaltiota poliittisin koalitioin ja se kuluttaa puolueitten kuvaa. Kansalaisten on vaikea nähdä, mikä on minkin puolueen osuus tai todellinen vaatimus, kun joudutaan koko ajan sovittamaan yhteen erilaisia mielipiteitä.

Minusta tämä pitkäaikainen hallitusvastuu on kuluttanut kannatusta. Totta on myös se, että kun työväenliike perustettiin, niin sen vaatimukset 8-tuntisesta työpäivästä, lakko-oikeudesta ja äänioikeudesta olivat niin konkreettisia ja niin suuria, että niihin oli helpompi koota yksinker-

jatkaa sivulla 11

Puhemies Ahde puhumassa Saiman Puistossa. Takana rva Ahde, Jaakko Hissa, kansleri Olavi Granö, rva Vikström, pääkonsuli Antti Lassila, piispa Erik Vikström ja rva Lassila

PUHEMIES ...

jatkoa sivulta 1

gin Forest Hill hautausmaahan.

Hautausmaalla puhemies Ahde Suomen New Yorkin pääkonsuli Antti Lassilan ja paikallisen konsuli Edwin E. Kaarelan kanssa laski seppeleen Oskari Tokoin haudalle.

Puhemiehen seurueeseen kuului rouva Hilka Ahde; Turun yliopiston kansleri Olavi Granö, joka oli myöskin menneenä viikonloppuna pidetyn FinnFestin juhlapuhuja; Porvoon piispa ja rouva Erik Vikström; Suomen ulkoasiainministeriön apulaisosastopäällikkö Dieter Vitzthum; eduskunnan kansainvälisten asioiden sihteeri Jaakko Hissa ja ulkoministeriön lehdistö- ja kulttuuriosaston ulkoasiainsihteeri Juha Knuuttila.

New Yorkin pääkonsulaatista oli konsuli Lassilan lisäksi rouva Sirkka Lassila; lehdistösihteeri Leena Peltola sekä virkailija Tuula Yrjölä.

Vieraille näytettiin lyhyen kiertoajelun aikana Fitchburgin suomalaisnähtävyydet: vanha Saima haali, United Cooperative Farmers, Kaleva-Koti, Finnish Cultural Center

(missä puhemies Ahde ojensi Eino Fribergin uuden Kalevala-käännöksen Center'n kuraattorille Jonathan Ratilalle); Workers' Credit Union, Raivaaja sekä Elm St. Lähetysseura ja Messiah Lutheran kirkko.

Kiertoajelua seurasi Workers' Credit Unionin sponsoroima lounastilaisuus paikallisessa ravintolassa. Paikalla oli suomalaisjärjestöjen edustajien lisäksi pormestari ja rouva Jeffrey Bean.

Lyhyessä puheessaan puhemies Ahde kiittii WCU:ia lounaasta ja sanoi olevansa iloinen nähdessään, mitä suomalaiset siirtolaiset ovat saaneet aikaan Fitchburgissa.

Hän sanoi olevansa mielisäänsä siitä, että "Fitchburgissa ehkä enemmän kuin missään muussa amerikkalaisessa kaupungissa suomalaisten vaikutus ja jälki on ilmeistä. Siksi olenkin mielissäni, että teidän juuri valitulla pormestarillanne on ollut onni saada tällainen kaupunki hoidettavakseen".

Lounastilaisuudessa Ahde antoi WCU:n presidentti John Chiassonille ja pormestari

Beanille Suomen eduskunnan lautaset. Pormestari Bean puolestaan ojensi Ahteelle kaupungin avaimen.

Suomalaisjärjestöjen edustajana Raivaajan päätoimittaja Marita Cauthen antoi puhemiehelle Fitchburgin etnisistä ryhmistä kertovan kirjan "Around the World in Fitchburg".

Iltapäiväksi oli järjestetty Avoimien ovien -tilaisuus Saiman Puistoon, missä suunnattomasta helteestä huolimatta muutaman sadan amerikkalais-suomalaisen joukko odotti puhemiestä seurueineen.

Ahde ja rouva Hilka Ahde otettiin vastaan lämpimin kätentaputuksin. Vanhempien ihmisten keskuudessa ihmeteltiin, kun kaikki Suomen hallituksen edustajat olivat niin "nuoria ja komeita miehiä".

Puhemies esitteli valtuuskuntansa ja sanoi, että "on suuri ilo tervehti suomalaisia historiallisessa Saiman Puistossa erikoisesti tänä vuonna, kun vietämme suomalaisen siirtolaisuuden 350-vuotisjuhlallisuuksia ja Yhdysvaltain ja

jatkaa sivulla 12

Tutustumiskiertueella Workers' Credit Unionin tiloihin. Vasemmalla presidentti John Chiasson, Jaakko Hassi, pääkonsuli Antti Lassila ja kansleri Olavi Granö. Oikealla puhemies Ahde.

Raportti Suomi Konferenssin juhlista

Suomikonferenssilaiset koontuivat nyt ensi kerran Amerikan Ev. Luterilaisen kirkon (ELCA) hallinnon alaisena manner juhliin 17-19. 6. 88. Juhlat pidettiin St. Mark's Ev. Luterilaisen seurakunnan kirkossa Waukeganissa Illinoisissa.

Päättilaisuuksiin tuli yli 300 mukaan, luentoihin 57 amerikansuomalaista edustajaa New Yorkista aina Los Angelesiin asti, ja vieraita Suomes-

ta ja Afriikasta saakka. Juhlilaan amerikansuomalaiset pyrkivät todistamaan olemassaolonsa suuren ELCA-kirkkokunnan sisällä vaikuttajina.

Prof. Immanuel Iithete puhuja

Afrikasta tulleen professori Immanuel Iitheten suomenkieliset puheet yllättivät kuulijat. Ei meinattu uskoa, että neekerin suusta tulee selvää suo-

Professori Immanuel Iithete

mea. Iitheten takana ovat katekerat kertomukset. Hän on Namibiasta.

Lounais-Afrikan hallituksen apartheid-rotusorto estää namibialaisten lukemisen korkeimmille asteille omassa maassaan. Mustat kelpaavat vain raskaantynön orjiksi. Iithetenkin piti pyrkiä ulkomaille suorittamaan koulutustaan, vaikka hän osasi jo neljää kieltä -amboa, herreroa, afrikaania ja saksaa.

Suomessa tarjotui mahdollisuus päästä yliopistoon. Suomi piti oppia puolesatoista vuodessa. Sitten lähtivät oppiarvot Jyväskylän yliopistosta ja maisterin arvo sosiologina Helsingin yliopistosta. Hän palveli kuusi vuotta kirkkotyön kehittäjänä Namibiassa.

Kaksi vuotta sitten hän tuli Yhdysvaltoihin lukemaan tohtorinarvon tasolla Howard Yliopistoon Washington, D.C. englantia piti ensin parantaa.

Hänen puheensa juhlilla olivat tärkeä numero ja kuulijat kynnelsilmin nousivat apdoleeraamaan puheita. Suomalaisilla on jonkin verran tuntemusta siitä mitä merkitsee kansallinen rotusorto. Namibialaisten sortaminen Lounais-Afrikan hallituksen taholta on kuitenkin paljon kauheammassa tasossa. Osallistumisen merkinä oli kansan vapaaehtoinen rahalahja Iithetelle.

Jumala ompi linnamme

Teeman johdosta puhuttiin. Olihan uusi St. Mark's kirkko,

yli miljoonan dollarin arvoinen linnaa muistuttava rakennus. Tri Rodger N. Foltz, vaimonsa Aila, ja seurakuntalaiset olivat valmiina vieraita varten.

Perjantaiamuna tri Walter J. Kukkonen, vanh. ja Veikko Hietikko esittivät Kukkonen valmistaman duetto-luennon, aiheena "God and the Salvation of Souls". Tri Bernhard Hillilä puhui kristillisen runouden arvoista ja luki toistakymmentä kirjoittamaansa runoa.

Iltapäivällä konferenssin delegaatioryhmä, 44, nousi varattuun pussiin tutkimusmatkalle ELCA-kirkkokunnan päätaloon ja Lutheran School of Theology-seminaarin keskusseen Chicagoon. Kyllä 11-kerroksinen talo on 25 miljoonan dollarin arvoinen. Monisatainen henkilökunta oli kirkkotyössä. Pääpiispa oli poissa kansliasta, mutta sihteerinsä kutsui vieraat sisälle.

Seminaari-keskuksessa olivat presidentti tri William Lesher ja toiminnanjohtaja Donovan Palmquist tervehtimässä edustajia, selostamassa teologikoulun ohjelmaa ja palvelusta ja kutsumassa vieraat illalliselle.

Waukeganiin palattuamme jatkui Sana ja Sävel-ohjelma, jossa saarnasivat pastorit Melvin Johnson ja Rudolph Kempainen. Johnson keväällä siirtyi kehitystyön johtajaksi tuohon ELCA:n päätaloon, jossa kävimme. Kempainen jatkaa toimintaansa Neganeen seurakunnassa, Michiganissa. Musikaalinen ohjelma oli korkea arvoista.

Jumalan Sanaa kuultiin

Lauantaina ehtoollisjumalanpalveluksessa saarnasi SKin presidentti pastori Olaf Rankinen, ja välittömästi seuroissa tri Bernfard Hillilä, ja pastori William Sarvela. Esitelijänä toimi pastori Robert P. Hetico.

Maallikkotunnilla puhuivat hra Calvin Niemi, ja professori Immanuel Iithete. Illalla puhuivat tri Walter J. Kukkonen ja pastori Antti Lepistö, esittelijänä pastori Rudolph Kempainen.

Monilukuinen musikaalinen ohjelma esitettiin illalla, ja huomatuimpina olivat ryhmäkuoron esitykset. Kuoro oli

harjoitellut monta kertaa edellä, valmistuen tilaisuuteen.

Sunnuntaiaamuna jumalanpalveluksissa saarnasivat pastori Olaf Rankinen ja Wayne Niemi, englanniksi ja pastori Henry T. Aukee ja J. Eugene Kunos, suomeksi.

Virallinen kokous

SK:n kokoukseen tuli 15 pappia ja 14 seurakunnan edustajaa hoitamaan päätettävät asiat. Monivuotinen rahastonhoitaja Arvo Pekkala joutui eroamaan vakavan sairauden vuoksi. Kiitoskortti kirjoitettiin hänelle. Virkaan valittaessa, valittiin Sigrd Lassila rahastonhoitajaksi, ja entiset virkailijat Wayne Niemi varapresidentiksi ja hra Calvin Niemi johtokuntaan lisäjäseneksi.

Huomiota annettiin konferenssin nimellä ilmestyville julkaisuille, Isien Usko lehdelle ja Vuosikirjalle. Ehkäpä huomatuin päätös oli valmistaa vahvistava lauselmä namibialaisten elämän tilanteesta lähetettäväksi ELCA-kirkolle ja liitettäväksi lisäyksenä kirkkomme moraalisien asian tukemiseen Yhtyneitten Kansojen ja valtiovaltojen hallitukselle.

Kutsu saatiin Lake Erie -- East - Florida alue konferenssilta tulla pitämään 1989 SKin mannerjuhliä. Se hyväksyttiin. Juhlat 1989 heinä-elokuun aikana, tarkemmin myöhemmin.

Olaf Rankinen

Suomen uutisia

Ministerit Kultarannassa

Pääministeri Harri Holkerin hallitus matkusti ensi kertaa tänä kesänä presidentin esittelyyn Naantalin Kultarantaan.

Kesän aikana presidentin esittelyjä pidetään Kultarannassa 4-5.

Yhteen esittelyyn ministeriä menee matkoineen koko päivä, mutta siitä huolimatta käytäntöä ei olla muuttamassa.

Hangossa aarrelaiva

Viime syksynä Hangon edustalta löytynyt hylky on osoittautunut aarrelaivaksi, sillä hyllyssä on runsaasti arvokkaita esineitä 1500- ja 1600-luvuilta.

Asiantuntijat epäilevät hyllyn sisältävän sotasaalista Jaakko de la Gardien eli Laiska-Jaakon sotaretkiltä Venäjälle.

Suviseuroissa 60,000 vierasta

Vanhoillislestadiolaisten Suviseurat keräsivät 60,000 vierasta Vihtiin heinäkuun ensimmäisenä viikonvaihteena.

Vaikka väkeä olikin runsaasti, odottivat järjestäjät noin 10,000 -20,000 vierasta enemmän.

Seuroissa annetussa julkilausumassa esitettiin huolestuminen alkoholin lisääntymisestä käytöstä.

Valtionyhtiöiden johtajilla hyvät palkat

Norjassa tehdyn tutkimuksen mukaan suomalaiset johtajat valtion yhtiöissä ansaitsevat pohjoismaisittain hyvin. He saavat kaksi kertaa enemmän palkkaa kuin norjalaiset virkaveljensä.

Suomalainen viraston tai valtionyhtiön huippujohtaja saa keskimäärin 56 prosenttia, tanskalainen 50 prosenttia ja ruotsalainen 33 prosenttia enemmän palkkaa kuin norjalainen.

Suomessa ei ole epätavallista, että kansliapäällikön, pääjohtajan tai vastaavan tason vuosipalkka on 400,000 - 450,000 markkaa.

Suomen Pääkonsulinvirasto

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulivirasto on kesäkuukausina (kesä-, heinä- ja elokuussa) avoinna yleisölle passi ym. asioissa maanantaista perjantaihin klo 10-1. valisena aikana.

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION

New York, N.Y. 10017

SUOMALAINEN PAIKANVÄLITYSTOIMISTO

HILDA KOTILA ja

VIRGINIA KOTILA MUHLBERG

Hyviä paikkoja saatavana
Soittakaa (212) 288-6562
tai kirjoittakaa osoitteella:

FINNISH EMPLOYMENT AGENCY INC.

206 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

The Robert H. Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Floridan kuulumisia

Tropiikin Portilta

Venäjällä kiihkoilua

Amerikan sanomalehdet hyppäsivät kehaisemaan Mihail Gorbatschovin voittoa, kun hän uskalsi kävellä korkealle pingotettua teräslankaa myöten johtaen uuden systeemin hyväksymiseen. Mutta sitten ilmestyi myöhempiä lehtiä, jotka kertovat poliittisesta kiihkosta, mikä riehaantui valloilleen, kun poliitikot olivat puhuneet.

Venäjän omat lehdet julkaisivat kiihkeitä puheita. Kommunistipuolueen lehti Pravda julkaisi puheet ja niillä lisäsi kiihotusta. Puhujat paheksuivat Josef Stalinin julmaa diktatuuria ja näin kannattavat Gorbatschovin johtamaa uudistumista.

Meidän pitää odottaa tapahtumien kehitystä.

Afganipakolaisten kotiin paluu vaikeaa

Punaisen Ristin kansainvälinen pääsihteeri, suomalainen Per Stenback pitää Afganistanin maanpakolaisten kotiin paluuta eräänä vaikeimpana ongelmana.

Paluutielle on kylvetty sodan aikana 5 miljoonaa miinaa. Ne ovat suuri ongelma kansainvälisille järjestöille, jotka ovat avustamassa afganipakolaisten kotiin paluuta, sanoo Stenback.

Eurooppalainen voitto Suomeen

Raumalainen arkkitehti Markku Permoulli ja hänen arkkitehtitoimistonsa Nalli, saivat keväällä yleiseurooppalaisen tunnustuspalkinnon vanhan Rauman suunnitte-

luun liittyvistä töistä.

Yksi toinenkin palkinto tuli pohjoismaihin, minittäin Ruotsiin.

Suomen kirkon juhla Venäjällä

Suomen luterilaisen kirkon edustajia matkusti Venäjän kristillisyyden 1000-vuotisjuhlisiin Moskovaan kesäk. 3 p:nä.

Kaikkiaan juhille saapui ulkomailta yli 500 kutsuvierasta.

Tykkitehtaasta tuli paperikonetehtas!

Valmetin Rautpohjan tykkitehtaasta on tehty maailman suurin paperikoneiden valmistaja. Uusi Suomi kertoo asiasta sivun kokoisin kertomuksin.

Persianlahdella kaamea erehdys

Iranista saatiin heinäkuun alussa uhkauksia, että Iran aloittaa sodan Amerikkaa vastaan, nimittään sitä "Isoksi Saatanaksi".

Urheilua

Maailmankisoissa hyviä tuloksia

Suomalaiset ylisurheilijat tekivät olympiastadionilla käydyissä maailmankisoissa joukon erinomaisia tuloksia.

Ari Suhonen juoksi 800 metriä lupaavasti aikaan 1.45,14, eikä pitänyt suoritustaan aivan nappijuoksuna.

400 metrillä Juha Pyy juoksi kesän suomalaisen kärkiajan 45,78 ja lähenee koko ajan Markku Kukkoahon vanhaa Suomen ennätystä.

Poikolaiselle EM-pronssi

Tomi Poikolainen jatkaa vahvoja suorituksiaan jousi-ammunnan arvokisoissa saavutettuaan Euroopan mestaruuskisoissa Luxemburgissa pronssia sekä henkilökohtaisessa että joukkuekisassa.

Lisäksi Suomen naisjoukkue saavutti hopeaa joukkuekilpailussa.

Ennen EM-kisoja Poikolainen sanoi, että hän ei vielä ole harjoitellut kisoja varten, vaan kaikki menestys tähdätään Souliin.

Yleisurheilussa hyviä tuloksia

Saarijärven ja Lapinlahden juhannuskisoissa tehtiin joukko hyviä yleisurheilutuloksia.

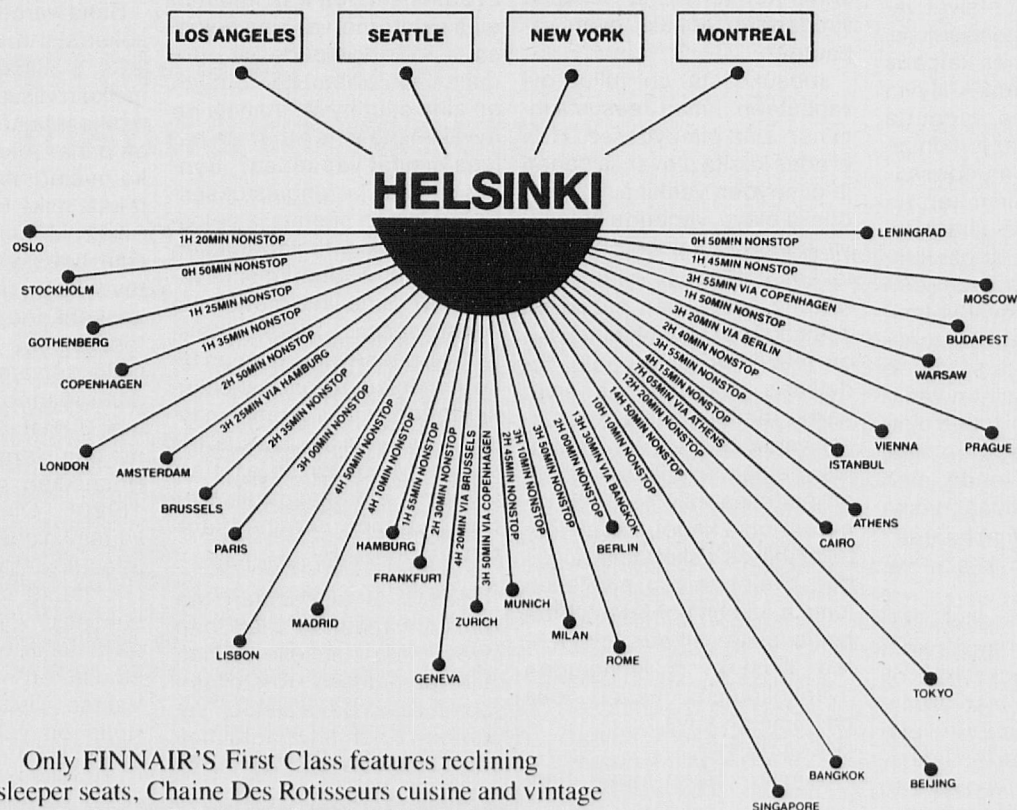
Ehkä parhaasta tuloksesta vastasi seiväshyppääjä Asko Peltoniemi hyppäämällä 563 jään vain kolmen sentin päähän Suomen ennätyksestä.

Juha Pyy juoksi 400 metriä lupaavasti 46,04. Keihäänheitossa Tapio Korjus heitti 81,50 ja naisten puolella Tiina Lillak toiveita antavasti 65,88.

Kulta- ja kelloseppä MATTI KOMONEN

Kaikki työ taattu
1595 Lucerne Ave. Lake Worth, Fla. 33460
Puh. 585-1084

ONLY FINNAIR COVERS THE WORLD AND ALL FINLAND, TOO.

Only FINNAIR'S First Class features reclining sleeper seats, Chaine Des Rotisseurs cuisine and vintage Dom Perignon champagne for your pleasure.

Only FINNAIR'S Executive Class offers a separate section of unique chaise-chairs with footrests and extra leg room... plus three dinner choices!

Only FINNAIR'S First and Executive Class passengers connecting to another FINNAIR flight in Helsinki get a free sauna or overnight stay with dinner, too.

For more information, contact FINNAIR, Toll Free 800-223-5700; In New York City 212-889-7070. For Cargo or FINNEAST Small Parcel Service, contact FINNAIR Cargo Nationwide, Toll Free 800-221-4300.

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Lakeside Chapel

Funeral Directors

131 Lakeside Dr.
Lake Worth, Florida

Puhelin 582-6633

Elintarvikepula lämmin kesä...

Orivedellä etsittiin 1917 kumouksen syitä

Uutta tutkimustietoa vuosi-en 1917-1918 tapahtumista esiteltiin Oriveden opistossa äskettäin pidetyssä kolmipäiväisessä historian seminaarissa. Kansan kahtiajaosta kansalliseen onnettomuuteen-seminaarissa tarkasteltiin myös näiden tapahtumien heijastumia nykyhetken suomalaiseen yhteiskuntaan.

Seminaarin avausesitelmässä Tampereen yliopiston professori Viljo Rasila etsi selitystä siihen, miksi yleensä hitaasti reagoivat suomalaiset ryhtyivät sisällissotaan ja miten vallankumoukseen ryhdyttiin maassa, jossa oli maailman ehkä demokraattisimman kansanedustusjärjestelmän.

-Mahdollisia selityksiä saatavat olla mm. Venäjän vaikutus vähittäinen huomaamaton ajautuminen sotatilaan, vallankumousjohtajien harhauttava toiminta, enemmän tai vähemmän avoimet yhteiskunnalliset epäkohdat, maassa majailut vieras sotaväki, tilanteen tarjoama houkutus valtaan ja rikkauteen.

-Päätöksiä määräisivät paljolti usko, toivo ja pelko, joihin lisäksi vaikuttivat eräät poikkeustekijät kuten sää, Rasila selvitti.

Suomen sisäiset levottomuudet alkoivat Rasilan mukaan kevään 1917 lakoista, erityisesti kylvökauden maatalouslakoista, joissa työnantajapuolen miesluku saattoi olla yhtä suuri kuin lakkoilaiten. Siitä syystä lakoissa syntyi mieskohtaisia yhteenottoja.

Suhteet kärjistyivät korjuukauden lakoissa, joissa jo tapahtui aseellisia yhteenottoja, jopa yksi surmanteko. Tilannetta kärjistikin edelleen elintarvikepula ja Venäjän sotatarviketilauksen loppumisen synnyttämä työttömyys.

Rasila totesi, että elintarvikepula synnytti huhut elintarvikekatkoista ja suuret voimellakat. Todellisuudessa elintarvikkeiden puute johtui ensisijaisesti tuonnin tyrehtymisestä, sillä Suomen leipäviljaomavaraisuus oli tuolloin alle 40 prosenttia.

Omaa viljasatoa vielä vähensi myöhäinen kevät ja maidontuotantoa heikensi pitkä hellekausi, joka kuivatti laitumet.

Lämpö suosi levottomuuksia

Vuoden 1917 sää oli Rasilan mukaan todella poikkeuksellinen. Kevät oli kylmä ja märkä, mutta kesäkuun alusta

syyskuulle oli lämmintä ja poutaista. Välillä oli vain yksi ankara halla heinäkuun alussa.

Aivan erikoinen oli elokuu, jolloin mm. Helsingissä oli neljä astetta normaalia lämpimämpää ja sadetta tuli vain 12 prosenttia normaalimäärästä.

-Ilmeistä on, että tällainen ulkona oleskelua suosiva sää lisäsi mielenosoituksia ja levottomuuksia, joita kasautui juuri elokuulle. Seuraava suuri levottomuusvaihe olikin sitten jo marraskuun suurlakko, jonka syntyyn vaikuttivat omalta osaltaan myös jo eduskun-

tavaalien tulos, lokakuun vallankumous Venäjällä sekä vastakkaisten kaartiin muodostuminen eri puolille maata, Rasila oletti.

Kekkoseen palataan

Oriveden opisto järjestää historian seminaarin nyt 14. kerran. Vuosina 1984-1986 tapahtuma sai valtakunnallista julkisuutta tasavallan presidentti Urho Kekkosen elämäntyötä käsitelleillä Kekkoseminareillaan.

Miljoona ulkomaiseen asuntoon

Ensi elokuun alusta lähtien voi suomalainen sijoittaa miljoona markkaa ulkomaille sijaitsevaan asuntoonsa. Vielä tällä hetkellä markkaraja on 600,000 markassa.

Samalla yksityishenkilön oikeus ostaa ulkomaisia arvopapereita nousee 50,000

markasta 300,000 markkaan.

Suomen Pankin mukaan päätetyillä helpotuksilla on vain vähän vaikutusta. Suomen Pankin mukaan vallitseva korkoero ulkomaihin nähdessä sekä luottamus markan arvon vakauteen vähentävät ulkomaisten sijoituskohtien houkuttavuutta.

Lahden matkustajasataman laiturissa alkaa olla ahtautta, sillä alusten määrä kasvaa kesä kesältä. Laiturin suurin on Suomen neito, samalla Päijänteen uusin. Sen takana Tehi, edessä Tuulanteri ja Aino.

Järvillä viihdytään

Suomalaiset ja myös ulkomaan turistit viihtyvät Suomen järvillä - ainakin Päijänteen vesistöissä. Vaikka kesä 1987 järvimatkailussa sään vuoksi oli tavattoman surkea, ei Päijänteen liikenne romahdusta kokenut. Matkustajamäärät säilytettiin. Tietenkin nyt odotetaan parempaa keliä ja alkua sitä lupaakin.

-65,000 matkustajaa tänä suvena näillä vesillä on tavoite. Siinä olisi lisäystä seitsemän prosenttia eli 4 - 5,000 matkustajaa. Ennuste perustuu vesistön kahteen uuteen

laivaan ja niiden myötä kasvamaan turistit viihtyvät Suomen järvillä - ainakin Päijänteen vesistöissä. Vaikka kesä 1987 järvimatkailussa sään vuoksi oli tavattoman surkea, ei Päijänteen liikenne romahdusta kokenut. Matkustajamäärät säilytettiin. Tietenkin nyt odotetaan parempaa keliä ja alkua sitä lupaakin.

Risteilyt Lahdesta lähivesille ovat lisääntyneet, vesibusseilla pääsee päivittäin Enonsaaren ja Mukkulan ohella nyt myös Messilään. Bussilla viiedään väkeä Asikkalaan, josta tehdään myös risteilyjä. Nämä uutuuudet jo kertovat, että vesi elementtinä kiehtoo edelleen.

Uusia tarjolla

Liisa A. Liedes

"Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, niin te tulette todellisesti vapaiksi". (Joh. 8:36)

Vapaus on yksi sellainen käsite jota yleisesti pidetään arvossa - se on yksilöllinen ja yhteiskunnallinen hyve. Yksilöt ja kansakunnat etsivät vapaan elämän mahdollisuuksia, sillä ihmisen sisäinen kaipaus vapautteen on suuri. Hyvin usein me etsimme vapautta väärältä suunnalta, jonkinlaisen pakenemisen muodossa. Tulokset ovat useimmiten tuhoavia; joudumme yhä suurempiin siteisiin. Kansakunnat aloittavat sotia vapauden puolesta. Monet ovat valmiit uhraamaan elämänsä vapauden puolesta. Mitä sitten on vapaus? Mikä on sinun käsitteesi vapaudesta? Jotkut ajattelevat, että vapaus on sitä, että ihminen saa tehdä, mitä haluaa, milloin haluaa, missä haluaa, kuinka paljon haluaa. Onkää tämä sinun käsite vapaudesta?

Maailmassa on ollut yksi ainoa täydellisesti vapaa henkilö -Jeesus. Koska hän oli vapaa, hän alistui Isän Jumalan tahdon alle ja sitoutui elämään ja kuolemaan ihmisenä. Koska Jeesus oli vapaa, hän alistui kärsimään kammottavan rangaistuksen ihmisten syntien takia, ihmisen sijaise-

na. Yhden kerran ihmiskunnan historiassa täydellisesti vapaa ihminen riippui ristillä ja antoi henkensä, ja verensä vuodattaen aukaisi oven vapautteen.

Jeesuksesta on tullut ovi vapautteen. Ilman Jeesusta ihminen elää pimeydessä. Hän ei edes käsitä olevansa pahan ja pimeyden vankina. Pimeydessä elävä, vapautta kaipaava ja etsivä ihminen on säälitävässä tilassa, ellei hän käännä Jeesuksen puoleen. Jeesuksen evankeliumissa on maailman ainoa valo, todellinen valo. Mutta eivät kaikki ihmiset halua Kristuksen valoa. Sana sanoo, "Mutta jos meidän evankeliumimme on peitossa, niin se peite on niissä, jotka katoitukseen joutuvat, niissä uskottomissa, joiden mielet tämän maailman jumala on niin sokaissut, ettei heille loista valkeus, joka lähtee Kristuksen kirkkauden evankeliumista, hänen, joka on Jumalan kuva." (2 Kor. 4:3,4)

Jumalan Sana lupaa ihmi-

selle vapautta. "Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, niin te tulette todellisesti vapaiksi." Ei Jumala halua että ihminen elää sidottuna, vankina pelossa ja toivottomuudessa. Jumalan tahto ihmistä kohtaan on aina ollut hyvä. Jumala on hyvä! Mistä sitten Jumala haluaa meidät vapauttaa? Synnin siteistä ja rangaistuksesta, kuoleman siteistä ja pelosta, iankaikkisen kadotuksen tuomiosta! Haluatko sinä vapautua? Sinä voit, mutta vain Jeesuksessa. Älä kuvittele, ystävä, pääseväsi Jumalan tykö jonkinlaisen omakekoisen kiertotien kautta. Jumalan tykö on vain yksi tie. Jeesus itse sanoo, "Minä olen tie ja totuus ja elämä; ei kukaan tule Isän tykö muutoin kuin minun kauttani." (Joh. 14:6)

Jeesus ei ainoastaan tee ihmistä vapaaksi, vaan hän myös antaa ihmiselle voiman elää vapaudessa -Kristuksen vapaudessa. Sana sanoo, "Vapautteen Kristus vapautti meidät. Pysykää siis lujina, al-

kääkää antako uudestaan sitoa itseänne orjuuden ikeeseen..." (Gal. 5:1). Jumalallinen vapaus kuuluu uskovaisten ihmisen elämään. Mutta johto tähän vapauteen tulee ylhäältä, ei enää maailmasta.

Sana varoittaa meitä, "Katsokaa siis tarkoin, kuinka vaellatte; ei niinkuin tyhmit, vaan niinkuin viisaat, ja ottakaa vauri oikeasta hetkestä, sillä aika on paha. Älkää sentähden olko mielettömät, vaan ymmärtäkää, mikä Herran tahto on. Älkää juopuko viinistä, sillä siitä tulee irstas meno, vaan täytyykää Hengellä, puhuen keskenänne psalmeilla ja kertosirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten ja laulaen sydämessänne Herralle, kiittäen aina Jumalaa ja Isää kaikesta meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä." (Ef. 5: 15-20). Oletko sinä todella vapaa? Todellinen vapaus on Jeesuksessa Kristuksessa. Ota hänet sydämeesi! Jeesuksessa voit elää vapaudessa jo täällä ajassa, ja hänessä sinulla on vapaus ikuisesti! Valitse viisaasti nyt, kun sinulla on valinnan mahdollisuus!

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä
BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

MOODY'S DINER
and
CABINS
Erikaisia päivällisiä
Curb-palvelus
KOTITEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

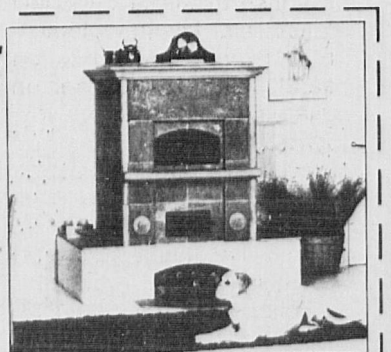
NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wildfire Campstoves, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleen myymiä halutaan

SOAPSTONE

Lähetätkää minulle korvauksetta
TuliKivi -lehti 1988.
NIMI _____
OSOITE _____
PUHELIN _____

TULIKIVI
The New Alberene Stone Company Inc.
P.O. Box 305, Schuyler, Virginia 22963 USA
tel. 804-831-2228, 804-831-2677

Maailman tapahtumia

Etelä-Amerikan valloittajien omat pirskeet

Intiaanit tuomitsevat 500-vuotisjuhlia

QUITO, Ecuador -Intiaanit järjestävät Amerikan "löytämisen" 500-vuotisjuhlille varjojuhlia. Intiaanien mielestä "löytämisen" juhlinta 1992 on valheellista, koska todellisuudessa tapahtui maahan-tunkeutuminen ja kansanmurha. Intiaanit korostavat, että he ovat edelleen mantereen köyhintä ja sorretuinta pohjasakkaa.

Intiaanien vastakampanja käynnistyi Ecuadorissa kesäkuun alussa. Maan kymmenestä miljoonasta asukkaasta 35-45 prosenttia on intiaaneja. Eniten intiaaneja on Boliviassa ja Guatemalassa, missä heidän osuutensa väestöstä on 60 - 75 prosenttia. Keski- ja Etelä-Amerikassa elää 15-20 miljoonaa intiaania.

Ecuadorin intiaanit ovat kehottaneet kaikkia Pohjois- ja Etelä-Amerikan intiaaneja liittymään vastakampanjaan. Vetoomus on esitetty myös mus-

tille ja mestiseille, joita syrjitään intiaanien tavoin.

Latinalaisen Amerikan ja Espanjan hallitukset ovat asettaneet virallisten 500-vuotisjuhljen teemaksi "kahden maailman kohtaamisen".

-Mitään kohtaamista, jossa molemmat osapuolet kunnioittavat toisiaan, ei tapahtunut. Espanjalaiset tunkeutuivat intiaanien maille ja tappoivat heidät, sanoo ecuadorilainen intiaanijohtaja Luis Maldonado. Hän ihmettelee mitä espanjalaiset mahtaisivat ajatella, jos arabit juhlistavat tunkeutumistaan Iberian niemimaalle 700-luvulla.

Intiaanien kampanjan tavoitteena on myös nostaa yleiseen tietoisuuteen intiaanien sorrettu asema. Heidän kiel-tään ja kulttuuriaan yritetään jatkuvasti tukahduttaa, ja heidät ajetaan pois perinteisiltä asuma-alueiltaan.

Vuoteen 1992 kestävä

Latinalaisen Amerikan intiaanit taistelevat oman kulttuurinsa puolesta valkoisen väestön juhliessa mantereen löytämisen merkkivuotta.

kampanjan aikana järjestetään kulttuuritilaisuuksia ja tietoisuuksia. Intiaaneja rohkaistaan puolustamaan oikeuksiaan poliittisen toiminnan kautta.

Intiaanien historiaa ja kulttuurin säilymistä sorrosta huolimatta selvitetään laajan tutkimusohjelman avulla.

Ecuadorissa intiaanit ovat saaneet kampanjansa tukijoiksi huomattavia kulttuurinhenkilöitä, poliitikkoja ja kirkon johtajia.

Ecuadorin ulkoministerin

Rafael Garcian mukaan virallisen juhlinnan tavoitteena on korostaa Amerikan kansojen yhdistävää historiallista ja kulttuuri-identiteettiä. Myös Espanjan hallitus on mukana juhlaohjelmassa, ja virallisissa tilaisuuksissa painotetaan siteitä Espanjaan.

Virallisella ja varjojuhlinnalla yhteinen tekijä: molemmat osoittavat, että Amerikan mantereiden monikielisyys ja monista kulttuureista punoutuva perintö ei ymmärretä riittävästi.

MAAILMAN ERI KULMILTA

Jugoslavian vanhoillinen puoluejohtaja

Jugoslavian kommunistisen puolue on nimittänyt uudeksi puheenjohtajakseen vanhoillisen Stipe Suvarin. Hän voitti vaalissa liberaalin ehdokkaan, ja puolueen linja näyttääkin nyt tiukentuneen.

Suvar valittiin puheenjohtajaksi vaikka keskuskomitean istunnossa oli esitetty voimakasta arvostelua puolueen kyvyttömyydestä johtaa maa pois taloudellisista kriiseistä ja uusien työläisvelvoitteiden uhasta.

Jugoslavian inflaatioprosentti on 149, ja maalla on 21 biljoonan dollarin ulkomaiset velat harteillaan. 10.000 ihmistä osoitti aiemmin tässä kuussa mieltään Belgradissa vaatien uudistuksia.

Israelin sotilaat ampuivat palestiinalaislapsen

Israelin joukot ampuivat kuoliaaksi 15-vuotiaan palestiinalaispojan äskettäin miehityksen Länsirannan alueella palestiinalaisten ja juutalaisten uudisasukkaiden välisessä selkkauksessa, kertoivat palestiinalaiset.

Kyläläiset kertoivat, että he yrittivät sammuttaa tulipaloja, jonka juutalaiset olivat sytyttäneet. Kun kyläläiset vihasivat ja alkoivat heittää kiviä, avasivat Israelin joukot tulen ja haavoittivat kuolettavasti palestiinalaispoikaa.

Länsirannan ja Gazan alueella käydyssä kahakoissa on kuollut jo 221 palestiinalaista ja neljä israelilaista.

Vigdis jatkaa Islannissa

Islannin presidentin Vigdis Finnbogadóttirin uudelleenvalinta kolmannelle kaudelle tapahtui ylivoimaisella 92,7 prosentin ääniosuudella.

Kesäkuun lopulla pidetyissä presidentinvaaleissa Vigdisin vastaehdokkaana ollut 46-vuotias kotirouva Sigrun Thorsteindóttir sai äänistä 5,2 prosenttia. Noin kaksi prosenttia äänestyslipuista hylättiin tai oli tyhjiä.

Äänestysprosentiksi jäi 72,4. Kiinnostuksen vähäisyyden arveltiin selittyvän Vigdisin ylivoimaisuudella. Presidentti toimikauti on neljä vuotta. Finnbogadóttir valittiin ensimmäisen kerran presidentiksi vuonna 1980.

Gorbatshev muistutti:

Perestroika ei tule kuin manna taivaasta

MOSKOVA, N-liitto -Perestroika ei putoa taivaasta kuin manna, sen eteen on jokaisen työskenneltävä kaikissa kaupungeissa ja kylissä ja kaikilla työpaikoilla, muistutti Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pääsihteeri Mihail Gorbatshev puoluekonferenssin puheenvuorossaan. Hänen tähtämessään olivat kansalaiset, jotka valittavat, etteivät uudistuspolitiikan tulokset ole heidän käsissään.

Gorbatshevin kolme ja puoli tuntia kestänyt alustus Kremlin konserttisalissa oli kaikki elämän alat käsittävä läpikäynti siitä, mitä perestroika on saanut aikaan ja miten sen on vielä määrä muuttaa neuvostoyhteiskuntaa. Pääsihteeri varoi luomasta liian synkkää kuvaa tilanteesta: hän ei tuonut esiin sellaisia epäkohtia, joita ei viime kuukausien keskusteluissa olisi jo ruoskittu. Sen sijaan hän kiitti ponnisteluista niistä, jotka esimerkiksi

teollisuuden ja maatalouden alalla ovat ylittäneet uusiin saavutuksiin.

Moitteettomalla vauhdilla ja tarmolla pitkän puheurakkansa läpi vienyt ja Leninin nimeen tämän tästä viitannut Gorbatshev teki huolellisesti myös selväksi sen, että perestroikassa ei ole kyse epäilyttävästä sosialismista tai valankumouksellisuudesta luopumisesta. Ne olivat selkeät terveiset konservatiiveille, jotka ovat kapinoineet etenkin avoimuuspolitiikkaa vastaan. Gorbatshev korosti kuitenkin, entiseen tapaan, että glasnost on perestroikan edellytys.

Avoimuuden ja demokratisoinnin tehtävänä on myös taata, että yhteiskunta ei enää joutu samanlaiseen tilaan kuin Josef Stalinin yksinvaltiuden ja Leonid Brezhnevin itsesyytyväisen pysähtyneisyyden kaudella, mikä merkitsi myös taloudellisen perestroikan tuhoa.

Viime viikkoina kuumaksi tulneiden kansallisuuskysy-

mysten kohdalla pääsihteeri viittasi keskuskomitean pää-

tökseen pitää niitä käsittelevä erikoisistunto. Hän totesi asian olevan kuitenkin niin tärkeä, että konferenssinkin on sitä syytä pohtia ja tarkastella nykytilannetta, sen myönteisiä ja kielteisiä puolia.

Gorbatshev muistutti myös puolueen piirissä tapahtuneista väärinkäytöksistä, mutta korosti jokaisella syytetyllä olevan oikeus puolustautua. Puolueen puhdistuksessa on noudatettava demokraattisia menetelmiä: se ei saa enää tapahtua kullisten takana tai 3-5 hengen komiteoissa, kuten joskus aiemmin.

Gorbatshev mainitsi myös ulkopoliitikassa tehdyn virheitä kuluneina vuosikymmeninä, mutta esimerkiksi Afganistania hän ei käsitellyt pidemmälti, vaikka mm. hallituksen lehden Izvestijan palstoilla on jo puhuttu joukkojen sinne viemisestä erheenä.

Amerikkalaiset tuomitsevat Reaganin ulkopoliitiikan

Useimpien amerikkalaisten mielestä presidentti Ronald Reagan on selviytynyt heikosti monista ulkopoliittisista kysymyksistä, selviää äskettäin julkaistusta mielipidetiedustelusta.

Tiedustelun mukaan 69 prosenttia arveli Reaganin menettellen "heikosti" tai "ei erityisen hyvin" Panaman tilanteen käsittelyssä. Kuusikymmentä kolme prosenttia ei hyväksynyt presidentin toimia kansainvälisen huumekaupan ratkomiseksi ja Keski-Amerikan ongelmien selvittämiseksi.

Kuusikymmentä kolme prosenttia piti heikkoina myös Reaganin yrityksiä Lähi-idän kriisin selvittämiseksi.

Tutkimuksessa Reagan sai korkeat arvosanat suhteiden ylläpidosta Neuvostoliittoon. Yhdysvaltain pitämisestä pois sodasta ja puolustuksen kehittämisestä sekä sotilasvoiman käytöstä sopivissa tilanteissa.

Toukokuun lopulla tehdystä mielipidetiedustelusta haastateltiin noin tuhatta äänestysikäistä amerikkalaista.

Lammi, McCabe dominate Reipas meet

FITCHBURG, Mass. - More than 80 participants, including masters in the late 40s and youngsters 8 and under, competed in the 74th annual running of the Reipas Athletic Club's Track and Field Meet at Saima Park July 3 as part of the Summer Festival commemorating the 350th landing of the Finnish emigrants in the United States.

Eric Lammi, former decathlete from the University of Maine, and Ed McCabe, recent graduate of the University of New Hampshire, dominated the men's competition, sweeping seven first places between them.

Lammi won the javelin with a throw of 187-feet, eight inches, the high jump at a height of 6-4, the long jump with a distance of 20-10, and the triple jump with a mark of 43-4½.

For this outstanding performance, he was presented the Erkki Koutonen Memorial Trophy in memory of Fitchburg's former Olympian in the triple jump, Fitchburg High track coach, and meet director for several years.

McCabe was presented the Frank Luukkala Memorial Trophy given in memory of the for-

mer Reipas coach and for many years the mainstay of this track and field event.

FINAL RESULTS

Men's javelin: Eric Lammi (187-8), Frank Champi, Chris Ciccolini
Women's shot put: Tracy Walsh (34-7)
Men's shot put: Ed McCabe (51-6), David Weisser, Mark Dupuis
Men's high jump: Eric Lammi (6-4), Mark Hume, Ray Boutotte
Women's discus: Chrissy Mitchell (103-8), Tracy Walsh, Hope LeBlanc
Men's discus: Mark Dupuis (152-8), Michael Grisko, David Weisser
Men's long jump: Eric Lammi (20-10), John White, Tom Green
Men's triple jump: Eric Lammi (43-4½), Mark Hume, John White
Men's hammer: Ed McCabe (187-4), Jon Cotter, William Cotter
Men's 35-pound weight: Ed McCabe (52-5), John Dupuis (41-10), Jon Cotter (41-8)
Women's hammer: Chrissy Mitchell (110-4)
Women's 25-pound weight: Chrissy Mitchell (35-3)
Women's 100-meter hurdles: Cindy Coleman (20.5), Sadi Hannula
Men's 110 meter hurdles: Kevin Beaulieu (16.9) and Darren Bennett (17.8)
Men's 100-meters: Kevin Beaulieu (12.4), Matthew Case, Darren Bennett
Women's 800-meters: Kim Walsh (2:48.2)
Men's 800-meters: Bill Okerman (1:59.5), Richard Marion, Arthur Conro
Men's 1,500-meter walk: Dan Drewniak (7:01.3), Karl Makela
Men's 400 meters: John White (54.3), Matthew Case, Ray Boutotte
Men's masters 400-meters: Dennis Hursey (56.7)

Eric Lammi, (shown jumping above), won the Erkki Koutonen Memorial Trophy at Reipas Athletic Club's 74th annual Summer Festival Track and Field meet on July 3.

Men's 1,500 meter masters: Jim Daley (4:32.3), Steve Viegas, Dave Johnson
Men's 1,500 meter open: Richard Marion (4:10.5), Roger Frchette, and Ray Boutotte
Men's 3,000 meters: Richard Marion (9:42.9), Michael Bennett, Dan Sullivan
Boys and girls broad jump (9-10): Kim Larkin (9-8), Mike Provencher, Kevin Norris
Boys and girls broad jump (11-12): Mills Abraham (9), Bart Larkin, Melissa LeBlanc

Boys and girls broad jump (13-14): Jamieca Snowden (13-6)
Boys and girls broad jump (8-and-under): Katherine Hanson (5-8), Sara Tata
Boys and girls broad jump (15-16): Kitty Hutton (14-10), Ray Boutotte, Kim Walsh
Boys and girls high jump: Jamieca Snowden (4), Kevin Hutton, Eric Hannula
Kids Fun Run: William Gilcrest (8.1), Brandon Keenan, Sara Tata

Boys 100 meters: Kirk Larkin (16.5), Jeff Bennedict, Eric Hannula
Girls 100 meters (11-12): Melissa LeBlanc (16.3), Amanda Norris, Adrienne Gass
Girls 100 meters (13-16): Kim Walsh (14.8), Sadie Hannula
Boys and girls 350 meters: Kirk Larkin (1:14.4), Melissa LeBlanc, Kevin Norris
Don Woods

The historical significance of the Finnish colony in Delaware

Written by Frank Aaltonen

Translated by Roy Helander

- Continued from June 22 -

This article by Frank Aaltonen (1884-1958) originally appeared in Finnish in RAIVAAJA's "Delaware Special" published on June 10 1938, in observance of the 300th anniversary of the first Finnish settlers in the New World. Now, thanks to Roy Helander, this article is available to present-day Finnish Americans who do not comprehend Finnish.

Please note that RAIVAAJA presents this article as an example of what was written during the Delaware Tercentenary celebrations 50 years ago. By printing this "historical document" RAIVAAJA does not imply an endorsement of Aaltonen's facts or opinions.

The Swedish governors and other lords were not able to get along without workers to provide them with bread and comforts of life. And since all the Swedes considered themselves to be gentlemen, they were not about to help one

another.

But the Finns, whom they considered to be of "an inferior race, of Mongolian origin, relatives of the Lapps and the Tatars, short in build, with low brows, slanted eyes, round heads, colorless people but strong, hardy and ambitious" who were well fitted to be the supporters of the Swedes "as long as their apathy and stubbornness as well as their desire for freedom could be controlled" as the Swedes were wont to tell the world.

In passing may I say that this Swedish "explanation" can still be found in American literature even today and I have not found a single work where this picture has not been presented. When the time comes that the factual history of Delaware will be written, there will be a deletion of this historic shame that the Swedes once invented to punish the Finns, a shame that hangs about the head of every Finnish son and daughter.

Considering all sources, the Swedes were not happy for long in their colony, for every returning ship took some of them back home. Some returned on the

ship that had just brought them. It is clear that the Swedes were not at all interested in becoming settlers of the virgin forests.

It was quite different with the Finns. Many of them had left Finland decades earlier at the urging of the Swedish crown and had moved to the forests of Warmeland. Their ties to the homeland had been almost totally severed. They also had no desire to return to Sweden for the memories of their harsh treatment there were too fresh in their minds. The virgin forest gave them their livelihood and they could find freedom by pressing ever deeper into the woods.

Thus, in 1653, during the so-called "Pritz Rebellion", a group of Finns escaped and found their way into the forests of Maryland and Virginia, into the high country of the Appalachians, where their descendants live even today.

The movement of Finns to the Delaware valley is not limited to those who were sent by the Swedish crown, but rather may come there on their own. Records of the period show that such movement through Hol-

land continued for at least 20 years. The remaining records do not tell the size of this movement, but it is certain that several hundred families came in that manner.

These immigrants, almost to a man, landed in New Amsterdam, currently New York City. Many stayed to till the soil of Manhattan Island along the banks of the Hudson River and some went to the mouth of the Connecticut River, but most of them undoubtedly tried to reach their relatives in the Delaware valley, which at that time drew all the arriving Finns like a magnet.

When the last official ties to Sweden were broken in the valley in 1653, most of the Swedes left along with their leaders. It was easy for them to depart, for they had never really sunk their roots in the land. They had existed as parasites, minor officials, petty swindlers or servants who never had intended to remain for a longer time in the colony.

Some unofficial Swedish representatives, if one can call them that, stayed in the colony until 1664 when the English took the area from the Dutch,

but after that the colony had no links with Sweden for the next 23 years, unless one counts a Swedish scholar who had been shanghaied in London to a ship bound for Virginia, where he had been sold into slavery for five years.

Upon his release, he set out to find his countrymen in the Delaware valley and there the Finns engaged him as a teacher for their children. He wrote letters to Sweden and mainly

Turn to Finnish colony page 10

Fitchburg, MA

- Just a reminder that a group of 37 women gymnasts from Finland will be performing at Weston Auditorium, Fitchburg State College, this Friday, July 15, at 7 p.m. Admission is \$3.00 for adults; free admission if you are under 16.

A coffee reception for the gymnasts will be held at Saima Park following the program. Everyone is welcome!

In Danielson-Brooklyn, CT -

Finns & Swedes celebrated in 1938 & 1988

If you searched your archives for June 1938 you will learn that 5000 people attended a local parade honoring the 300th Anniversary of the landing of the Finns and Swedes in America. These immigrants did not arrive on the Mayflower. In 1638 they sailed over in two sailing vessels, the *Kalmar Nyckel* and the *Fogel Grip*, landing on the shores of what is now Delaware, after more than a four month voyage across the Atlantic.

We recently had the Danielson-Brooklyn Springtime Festival parade attended by 20,000 people and writeups appeared in several papers, but no mention was made of the Scandinavian Float.

Did anyone see it? It commemorated the 350th Anniversary and had 13 adults and 7 children all dressed in native costume including one Lapp sitting on a wooden barrel with his luggage at his feet. The artwork was done by artist Bertil Okeson depicting NEW HORIZONS for these immigrants, with a rainbow and a pot of gold over the USA map. There was a large replica of their sailing vessel and a Dalarna Horse.

I did not ride on the float, but I did assist in making several of the over 3000 paper roses which were made for this float by a group of 25 members of the Viking Lodge of Putnam and the Gustaf Adolph Lodge of Danielson.

News coverage in 1938 was much better. In observance in 1938 were Gov. Robert E. Quinn of Rhode Island and Gov. Wilbur L. Cross of Connecticut. They were entertained for luncheon by Mr. & Mrs. William H. G. Herklots of Brooklyn. Bertha Ryhanen Smith assisted in serving. Parade Marshall was Major E. L. Darbie of Danielson. Atty. Ero K. Djerf of New York was Master of Ceremonies who read greetings from President Franklin D. Roosevelt and from President Kyösti Kallio of Finland and from Archbishop of Finland, the Rev. Erkki Koila.

Chief Harold Tantaquidgeon of the Mohegan Indian colony attended the parade with a large representation from his tribe and invested Reino Hiironen of the Danielson Travel Agency with honorary membership in the Mohegan colony referring to the red men as mighty pines ready to assist the Finns "the feeble plants in the New World".

Folk Dancers in the parade were Vieno Hauta, Lillian

Saastamoinen, Ruth Rautio, Miriam Maki, Helmi Kallio, Lynn Heliin, Mrs. A. Rautio, were in the 1st division. The and Mrs. W. Klemola among others. Famous conductor Prof. Tauno Hannikainen of Finland rendered a cello solo. Leo J. L'Homme Am. Legion Post of Danielson bugle and drum corps preceded the Finnish Frontier Nurses in native costume. Knights of Kaleva and Ladies of Kaleva, Boy Scouts and Girl Scouts marched.

Military Bands from Hartford and Marine color guards and sailors from New London, along with local units of the 43rd Division Special Troops-Tank, Military Police, and Medical units were in line. The Governor's Foot Guard attired in colorful uniforms and the Putnam Phalanx of Hartford

1938 parade was memorable indeed.

Maybe not many at the Springtime Festival cared about the 350th Finn-Swede Anniversary but SOMEONE cares. On March 29, 1988 an event marked the first time in Philatelic History that three countries, USA, Sweden and Finland issued a similar stamp on the same day to celebrate the same event. The USA stamp is a 44 cent Airmail.

I will not be here in the year 2038 to celebrate the 400th Anniversary of the landing of the Finns and Swedes in America but if there is a local parade and a Scandinavian float I hope someone cares enough to mention it in some local newspapers.

Violet Sandholm

Speaking of the Horsma . . .

by Signe

The country roads and urban highways of Finland are bordered by a cloud of magenta pink flowers. The drift of color enchants the traveler from the southern coast all the way north to Lapland. Growing to a height of three to four feet, the Horsma (*Chamaenerion angustifolium*) flourishes in the long hours of daylight during the Finnish summer.

Horsma

Sometimes held in contempt by gardeners because of its inclination to dominate all of a small area, this flower, besides being very pretty, has many good qualities.

The Horsma does not require good soil or tender care. It springs up in all kinds of unexpected places, not only on roadsides but deep in the forests. On land devastated by fire, it is the first green spike to appear. During the Second World War, it brightened the bombed sites in London. Thus it has also earned the name Fireweed.

The flowers are followed by reddish-brown seed pods which hold the secret of the wide distribution of the plant. Each seed is enclosed in silky fluff which requires only a light breeze to carry it far and wide. The Horsma spreads and multiplies very rapidly.

Categorized as an herb, it also goes by the name of Willow Herb. In the early spring, nature lovers, armed with plastic bags, hike into the woods to gather the first green shoots. The tender stalks are then boiled in salted water and eaten like asparagus.

Later, just before the blossoms come, the tiny leaves are picked, dried, and later brewed into an herbal tea. Thus we may say that the Horsma appeals not only to the eye, but also to the palate.

Kalenteri

CONNECTICUT

July 16 - Scandinavian Night, Tamarack Lodge, Voluntown. Smorgasbord 6-8 p.m.; dancing to music of Dennis & Carl Anderson.

July 23 - Chicken barbecue, 4-6 p.m., Aura Hall, Voluntown.

August 6 - Hannu Makipuro outdoor concert at Tamarack Lodge, 8 p.m., Voluntown. Chicken barbecue 5-7 p.m. Tickets for both \$20; concert only, \$10. For reservations, call (203) 376-0224.

DELAWARE

June 3-July 31 - "Art by Design: Reflections on Finland", A presentation of Finnish modern design, Hagley Museum and Library, Wilmington.

MASSACHUSETTS

July 13 - Coffee & dance social, 8 p.m., Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster.

July 15 - Finnish women gymnasts performance, 7 p.m., Weston Auditorium, Fitchburg State College, Fitchburg. Reception following at Saima Park. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

July 16 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd., Fitchburg. Music by Hi Lites.

July 20 - Coffee & dance social, 8 p.m., Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster.

July 23 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo.

- Dance, 8-12 pm, Sovittaja Park, Demond Pond, Rutland. Music by Bert Stromholm.

July 24 - Braised beef dinner, 12 noon-1:30 pm, Kaleva Camp, Lancaster. Includes kaljaa, pullaa, and kahvia. Sponsored by Fitchburg Lodge of Knights of Kaleva.

PENNSYLVANIA

May 7 - August 28 - Sea Finland exhibition, a profile of Finnish maritime from prehistorical time until today, Port of History Museum, Philadelphia.

RHODE ISLAND

July 18, 19, 21, 22 - Pianist and composer Olli Mustonen will be at the Newport Music Festival, Newport. Phone orders for tickets: (401) 849-0700 or 0702.

WASHINGTON

July 30 - Finnish American Folk Festival, 10 am, Naselle High School, Naselle. Entertainment all day. Theme: "Our Children." Featuring Folk Ensemble from Sibelius Academy of Music, Helsinki and Arne Nixon, storyteller; folk dancers, slide shows, kantele music, children's choir, Paavo Nurmi Run, and more. For more info: Finnish-American Folk Festival Assn., P. O. Box 156, Naselle, WA 98638.

All programs subject to change

Exchange Rate

1 Finnish mark=\$0.2380
\$1 US=4.201 Finnish marks
as of June 28

Braised Beef Dinner

Sunday, July 24 12 - 1:30 pm

Kaleva Camp
Fort Pond, Lancaster, MA

Plus
KALJAA - PULLAA - KAHVIA

**Subscribe
to
Raivaaja!**

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel.: 632-0377

LEGAL NOTICE

John F. Belliveau
Scholarship Fund

The annual report of the John F. Belliveau Scholarship Fund for the Fiscal year ending December 31, 1987 is available for public inspection for 180 days from this notice at the office of Bowen, Baker & Haley, Esqs., 280 Main St., Fitchburg, Mass. during normal business hours.

FOSTER

INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street
Ashburnham, MA 01430
Telephone: 827-5909

Directory of organizations planned by FinnFest USA

FinnFest USA National is taking initiative to compile a directory of all Finnish-American organizations in United States. The directory will include not only the address but also the number of members and frequency of meetings. Also, the purpose and objectives of the organizations and clubs and their major events which may be open to visitors.

We have never had such knowledge of each other before. *This directory is possible only with cooperation of many of you who read this newspaper.* Please send such information to project chairman Kalevi Olkio, 3520 O'Donnell Street, Baltimore, Md 21224.

Each contributor will receive a copy of the directory when completed. Purpose of such a directory is to enable Finnish-American and visitors from Finland to visit other

Finnish-American communities along their route while travelling. It will enable SUOMI SEURA to provide their services to all Finnish-Americans and it will enable Finnish artists travelling in United States to plan their itineraries not only to big cities but also to smaller communities. The directory will also enable Finnish historians to better document Finnish presence in United States.

Kalevi A. Olkio

Here are samples of the type of information Olkio is looking for:

Finnish-American Heritage Society of Maine

Name of organization - Finnish-American heritage Society of Maine.

Address - P.O. Box 128, Nor-

way, ME 04268 (Sec's address since we don't have a building.)

Purpose - The preserving and making available to persons interested, any and all historical and other material that shall be deemed valuable and worthy of preservation, in an effort to perpetuate for this and future generations, the events, customs and traditions of Finnish culture, past, present and future, and to make possible the diffusion of such knowledge.

Membership - 342 in 1987. It varies from year to year.

Meetings - Third Sunday of each month from Sept. through June, at 2:00 p.m. at the Congregational Church in South Paris unless otherwise specified. Members and guests are welcome to all occasions.

Major events - Potluck meal, usually featuring Finnish foods, at the April meeting. Dances - St. Urho's in March, one around Juhannus and one in October (last fall a masquerade dance.) Annual picnic - second Sunday in August, place may vary.

This year, because of the 350th

anniversary of New Sweden, our major event was the Finnish Friendship Week, June 19-25, for which Gov. McKernan of Maine issued a proclamation.

Our society was organized Jan. 17, 1982, so we are fairly young as far as organizations go.

Quarterly newsletter "Maine Finn".

Alma J. Dixon, Sec.

Minnesota Finnish American Historical Society - Hibbing Chapter

The Minnesota Finnish American Historical Society Hibbing was organized January 22, 1947, and has been a viable organization since then. The first President was Frank Linjanen who served for twenty years. The current President Robert Schmid has served ten years.

The Society's purpose is to record and preserve our Finnish heritage and to promote the Finnish tradition and customs. Membership is 157.

Meetings are held the first Wednesday of every month from September through May at 7:00 p.m. in the Hibbing Memorial Building.

The monthly dance is held the fourth Saturday of the month.

The Society is one of the founders and is a sponsor of Salolampi, the Finnish Language Camp.

Each year the Society participates at Ironworld's annual Finnish Day in Chisholm, Minnesota. We have a Pikku Joulukorja celebration sponsoring visiting Finnish exchange students and entertain visiting Finnish dignitaries.

In 1987 our Society hosted a dinner for Ambassador Paavo Rantanen and Jaakko Laajava from the Embassy of Finland.

Anyone interested in information on the annual Finnish events or in performing, may write MFAHs, P.O. Box 752, Hibbing, Mn. 55746.

Robert Schmid, president

Finnish Colony

continued from page 8

through his efforts there grew a movement to send Swedish ministers to the colony.

The first missionaries arrived in 1687 and they, although frequently changing, continued their work there for a hundred years. Only at the urging of the descendants of the original settlers in 1796 was this practice discontinued.

These ministers mainly concentrated on spreading the Swedish language among the settlers, but they were completely unsuccessful. The populace had always been averse to learning Swedish and after Sweden's power was broken in 1655, there was no possible way to force the people to learn the language.

When William Penn arrived with his Quakers in 1682, he brought with him a flood of English immigrants and the original Finnish settlers of the Delaware valley found themselves in the midst of a deluge that swept everything with it. Their descendants became Americans faster perhaps than any other nationality that has ever moved to this country.

Already in 1664 when the Dutch left, large portions of the

Delaware valley had been opened to agriculture.

The Finns were a hard working people and tilling the soil was a joy to them. Their settlements continued on both banks of the river from Delaware Bay to what is now Reading, Pa. or well over 100 miles.

In 1692, according to a listing made by Charles Springer, the area contained 188 families, consisting of 942 persons, even omitting all who had intermarried with the Dutch or English. It is thus clear that the area was sparsely settled, with farms being more than a mile from each other.

Each settler had obtained much land along the river and this in part explains the sparseness. But there had to be much land for each cabin was full of children, as Penn states, and the younger were as good tillers of the soil as the parents.

William Penn, arriving in

1682, although firmly an Englishman, could not help but admire the work of the original settlers. It was only through their help that Penn's large scaled Pennsylvania settlement was made possible.

The Finns produced enough grain, cattle feed, fruit and other food that the large groups of arriving English were able to be fed. The Finns opened the doors of their homes to them, until the newcomers could build for themselves.

The Finns were important to Penn's plans in another way as well. More Finns began to arrive in the colony from 1641 on. Being a mistreated people themselves, they felt compassion towards the Indians and made peace pacts with them.

The Finns were in contact with the Indians and came to understand their language. In fact, it was said that all the Finns could speak with the Indians. This made the Finns act as diplomatic agents and translators in all dealings between the In-

dians and the white men.

This was of great importance to William Penn and his followers. There were tens of thousands of Indians in the area and they could have destroyed all the homes of the white men in one night at will. That had been the fate of many English and Dutch settlements as well as those in New England and in the present New York state.

But the Finns had won the trust of the Indians, whereas the English and the Dutch had not. The innate impudence and cruelty of these nations had made enemies of the Indians and no one could have forecast what might have happened unless the Finns had acted as a buffer and peacemaker in many critical situations.

Both of the aforementioned deeds of the Finns had a basic importance in the matter of the settlement of Delaware and Pennsylvania. Without them, William Penn's plans could have led to a larger catastrophe than what the early history of Ame-

rica now contains.

In the light of later history, one can say that Penn's plans were largely idealistic, but were based on wrong economic estimates and without the basic economic aid of the Finnish colony, they could not have succeeded. It may also be said that it was here in the Delaware valley that America's richest growth occurred and it is absolutely a fact that without the preparations carried out by the Finns, the history of this growth would have been written differently.

The large city of New York would not have been possible without a rich countryside and the center and heart of that countryside was then in the hands of the Finns. They showed the way and taught the late comers how to survive in the wilderness and their teaching spread throughout the country to all areas where the first step of settling down was to wrest life from the forests.

TO BE CONTINUED

Raivaaja vacation

Raivaaja Publishing Company will be on vacation from July 23 to August 7.

Therefore, there will be no paper published on Wednesday, July 27, and Wednesday, August 3.

Please get your ads and news to the Raivaaja office as soon as possible if you want your material to appear in the July 20 or the August 10 edition. Thank you!

Raivaaja editorial and business office

"Ruotsalainen kirkko ja Svenin talo," a scene from early Delaware. Printed in RAIVA AJA in June 1938.

Kuolleita

Tri Edwin Holmes

FITCHBURG, MA - Tri Edwin T. Holmes, 86, 44 Keystone Drive, Leominster, kuoli heinäk. 3, 1988 Burbankin sairaalassa. Hänen vaimonsa Elvie C. (Siipola) Holmes kuoli 1975.

Tri Holmes työskenteli paikallisena hammaslääkärinä 55 vuoden ajan. Hän oli syntynyt kesäk. 13, 1902 Viipurissa Suomessa Henry ja Helena (Jussilainen) Jalkon poikana ja asui Fitchburgissa suurimman osan elämästään.

Vuonna 1921 hän sai päästötodistuksen Fitchburg High Schoolista. Opinnut jatkuivat Clark Collegessa, nykyisessä Clarkin yliopistossa ja Harvardin yliopistossa, missä hän valmistui hammaslääkäriksi 1926.

Yli 20 vuoden ajan tri Holmes toimi Fitchburgin koulujen hammaslääkärinä. Eläkkeelle hän siirtyi 1981. Yksityisvastaanottonsa lisäksi hän kuului Burbankin sairaalan virkakuntaan vuosien 1942-1968 välisen ajan, päähammaslääkärinä vuosina 1942-1945.

Edesmennyt kuului Kalevan Ritareihin ja Finnish American Club of Saimaan.

Kaipaamaan jäi poika Edwin T. Holmes, Rockport; kaksi tytärtä, Nancy H. Goodale, Bormoseen, VT sekä Priscilla S. Dickey, Sumter, S.C.; veli John Jalko, Thunder Bay, Ontario, Kanada; kahdeksan lastenlasta sekä useita sisarusten lapsia.

Sawyer-Miller hautaustoinisto, 129 Elm St., huolehti hautaksesta.

Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

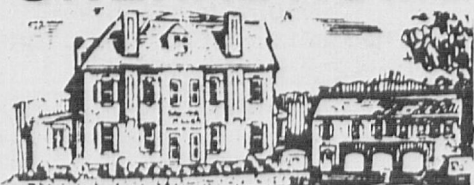
Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

Martha Ryberg

WORCESTER, MA - Martha (Johnson) Ryberg, 71, kuoli huhtik. 30, 1988 University sairaalassa Bostonissa.

Hän oli syntynyt Leicestorissa Kustaa ja Sofia (Penttilä) Johnsonin tyttärenä.

Kaipaamaan jäi kaksi tytärtä, Betty G. Sander, Worcester ja Sally I. Sullivan, Auburn; neljä veljeä, Philip, Hartford, Conn., Jacob, Jefferson, Onni ja Voitto, Worcester; kolme siskoa, Ann Carlson ja Josephine Ginese, Worcester ja Mary Boyle, Dennisport.

Nordgren Memorial Chapel, 300 Lincoln St., huolehti hautauksesta. Muistopalvelu pidettiin Trinity Lutheran kirkossa pastori Carl Bergstromin toimittaessa siunauksen.

Hautaaminen tapahtui Paxtonin Center hautausmaahan.

PUHEMIES... jatkoa sivulta 3

kertaisten vaatimusten taakse suuria ihmisjoukkoja. Samaten haluttiin, että enemmistöllä kansalaisia pitää olla taloudellisesti turvattu toimeentulo.

Nyt kun se on järjestetty, on äänioikeus jalle 8-tuntinen työpäivä, niin yhtä voimakkaista vaatimuksia yhteiskunnan kehittämiseksi ei enää ole esitettäväksi.

Sellaiset kuin ympäristön suojelu, aseriisunta, rauhan työ, sosiaalisen turvallisuuden lisääminen ja tämän esitettäväksi.

Sellaiset kuin ympäristön suojelu, aseriisunta, rauhan työ, sosiaalisen turvallisuuden lisääminen ja tämän kaltaiset asiat kuten esim. kansanvallan laajentaminen työpaikoilla, ne eivät ole sillä tavalla yhtä sokeeraavia ja voimakkaitavaatimuksia, joten niiden ympärille ei ole helppo koota joukkoja.

Maynard. Mass.

Niitä - Näitä

On ihana kesäkuun aamu. Heräsin kahdesti tänä aamuna, kuten me ikäkansalaiset tapaamme tehdä. Meillä kun nuo toimet eivät enää ole raskaita niin energian lataukseen ei tarvitse käyttää niin paljon aikaa kun ennen.

Aurinko sädehti voimakkaasti, ei pilven hattaraa tai vaalla, ulkoa kuuluu lintujen viserrys, sinne on mentävä kuuntelijaksi. Minun vakituiset tuttavani, kaksi oravaa, ovat tuoneet serkunsakin aamiaiselle. Nyt heitä on viisi. Hopea vaahterasta pudotti voimakas tuuli eilen siemenet maahan ja ne ovat oravien herkkua. Nyt herkutellaan.

Jossain, jostakin syystä, koirat alkoi haukkumaan ja sekös oli kuin johtajan käsky toisille koirille: Kaikki kylän koirat alkoivat haukkua. Lopettivat sentään kun tulivat sarjansa

loppuun. Nyt voi kuunnella lintujenkin sanottavaa.

Tuulikin heräsi, se on aamuuninen, joten sen hyväily on sellaista lauhkeaa vienoa. On sen verran voimaa, että kääntää koivun lehteä ja se kirkas puoli lehdestä kimaltelee hauskaasti. Ohut pilvi piirtyy avaruuden reunalle. Se ei ole sadepilvi ja näyttää sekin hitaasti purjehtivan merelle.

Pääskyselä esittivät lentonäytöstä, säestäjänä on pieni hyvä-ääninen harmaa lintu pihakuusen latvassa ja kirjava tikka on rumpalina tuolla vanhassa kyhmyisessä tammi-puussa. Kävelin lähemmäksi puuta paremmin nähdäkseen tämän linnun. Lintu lensi pois ja sanoi lähtiessään "pirit" Rauman murteella.

Puun juurella oli sen neljännikaman eilen jättämä pieni ämpäri, jossa oli vettä ja santaa ja tämän näkeminen avasi sen verhon, joka on men-

neisyyden ja nykyisyyden välillä ja muistojeni säiliöstä avartuivat lapsuuden ja nuoruuden aikaiset juhannukset ja ne toimet, jotka tehtiin juhlan valmistelussa.

Äiti laittoi minut hakemaan santaa metsäpuurosta ja se käytettiin pirtin lattian "Kuuraamiseen". Sen piti olla puhdasta santaa. Tämä pirtin lattian peseminen juhannukseksi oli joka vuotinen tapa kotonani.

Äitini ja apulaisensa Heliinin Karoliina laitoivat jalkoihinsa sellaiset tallukat ja niillä se pirtin lattian peseminen toimitettiin. Ei sitä käsin hivuteltu, se tehtiin jalkavaimilla. Tahti siinä oli kuin nykyaikaisessa hiihdossa.

Me lapset saimme olla heittämässä vettä lattiaan ja kyllä niin teki mieli vahingossa heittää vähän korkeammalle, että Heliinin Karoliina olisi saanut myös pesun, mutta tekemättä se jäi.

Lattian yhdessä nurkassa oli luukku, josta laskettiin ulos santa ja vesi ja viimeksi käytettiin vain vettä loppuvirutteleluun. Sitten alettiin kuivalla lattialla, eikä kukaan saanut silloin mennä pirtiin. Kun lattia oli kuiva, levitettiin puhtaat matot lattialle ja eteisen rappujen sivuille pystytettiin juhannuskoivut. Kuusen hakoja asetettiin rappusten eteen, että pellolta tulijat saivat siihen puhdistaa kenkäänsä.

Meistä lapsista tämä pirtin lattian pesu oli sellainen korkea-arvoinen asia. Minä muistan vieläkin sen tuoksun siitä pestystä lattiasta, joka sekaantui tuomen kukkien tuoksuun. Se mettumaaria, juhannus, oli vasta täydellinen, kun pirtti oli pesty ja ulkona pihassa oli lehtimaja. Siellä me istuimme ja kuuntelimme kun käki kukkui ja rastas lauloi. Haaveilimme, että jos olis aina juhannus.

Ed. Helander

NORDGREN HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR R. NORGREN

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Oletteko muistaneet
tehdä lahjoituksen
Raivaajan tukemiseksi?

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Tulevia tilaisuuksia

Kahviaiset ja tanssit joka keskiviikko klo 8 ill. heinäk. 6. sta elok. 31.:seen Kaleva Huvilalla, Fort Pond, Lancaster. Kaikki tervetulleita!

★

Suomalaisten naisvoimistelijoiden ryhmä esiintyy Fitchburg State Collegien Weston auditoriumissa perjantaina, heinäk. 15. p:nä klo 7 ill. Liput \$3.00. Alle 16-vuotiaat lapset ilmaiseksi. Kaikki tervetulleita! Kahvitarjoilu Saiman Puistossa esityksen jälkeen.

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, heinäk. 16. p:nä klo 8-12 yöllä. HiLites soittaa. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Uunipaisti-päivällinen sunnuntaina, heinäk. 24. p:nä klo 12-1:30 iltap. Kaleva Huvilalla, Fort Pond, Lancaster. Lisäksi kaljaa, pullaa ja kahvia. Järjestäjä Kalevan Ritariit. Kaikki tervetulleita!

Raivaaja lomalle

Raivaaja ei ilmesty heinäk. 27. eikä elok. 3. p:nä henkilökuun kesäloman johdosta. Lehti ilmestyy tavalliseen tapaan taas elok. 10. p:nä.

Konttorimme on myös suljettuna kesäloma-aikana.

Elokuussa aukioloaikamme ovat tavalliset perjantaita lukuun ottamatta, jolloin konttorimme on suljettuna.

Tanssit

Saiman Puistossa

Lauantaina, heinäk. 16. p:nä klo 8 - 12 yöllä

HiLites soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja

Floridaan ja Suomeen ja minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster Puh. 537-4536

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500 Westminister, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS INTERNATIONAL DIVERSITY SERVICES

Fitchburg ja ympäristö

Puhemies Ahde (vas.) laski pääkonsuli Antti Lassilan ja konsuli Edwin E. Kaarelan kanssa seppeleen Oskari Tokoin haudalle.

PUHEMIES...

jatkoa sivulta 3

Suomen välistä ystävyysvuotta."

"Olen myös hyvälläni, että olette vastaanottaneet tämän

meidän Suomesta tuomamme lämmön, josta olemme saaneet nauttia koko kesän. Viime vuonnahan meillä Suo-

messa oli kesä yhtenä torstaina," hän jatkoi.

jatkuu seuraavalla sivulla

Suomalaiskeksintö:

Langaton mittanauha

Lepakon lento on vuosien ajan herättänyt ihmisen ihmetystä. Tuon yöeläimen näkö on heikko, mutta silti se lentää pimeässä törmäämättä esteisiin ja metsästään vai-vatta saaliinsa. Salaisuutena on eläimen kyky aikaansaada lyhyitä, nopeita ääniä, joiden värähdysluku on niin suuri, noin 30,000 - 70,000 värähdystä sekunnissa, ettei ihmiskorva niitä kuule. Lepakot kuulevat esteistä tai saaliista heijastuvat kaiut ja suunnistavat niiden mukaan.

Suomen Turussa sijaitseva ScanbatMikrovalmiste U.J. Pulkkanen ryhtyi suunnittelija Esko Jukkalan johdolla kehittämään lepakko-periaatteen perustuvaa mittausjärjestelmää ja puolessatoista vuodessa ideasta syntyiikin valmis tuote.

Laite on kuin kookas taskulamppu, jossa on joukko näppäimiä. Se lähettää ultra-ääniä ja ottaa vastaan heijastuneet kaiut. Koska äänen nopeus ilmassa tunnetaan

pystyy laite lähtevän ja tulevan äänen aikaeroista laske-maan etäisyyden heijastuskohteeseen.

Laitetta käytetään jo mittanauhan sijasta mitä moninaisemmissa tehtävissä. Sillä mitataan esim. rakennusten sisämittoja ja ulkosalla (missä heijastavia pintoja ei esim. rakennustyömaata perustettaessa vielä ole) käytetään kah-ta mittalaitetta yhdessä. Näin määritellään nopeasti pohjan ala tms.

Tuotanto aloitettiin vasta loppuvuodesta 1987. Tammi-kuun -88 loppuun oli toimitettu ensimmäiset satakunta ja tilauksia on nyt noin 3,500. Yhdysvaltalainen edustaja on pyytänyt tarjouksen jo 10,000 laitteelle ja vientineuvotteluja käydään moniin muihinkin maihin. Vastaavanlaista laitetta ei ole tehty missään muualla maailmassa. Eipä kuitenkaan kauaakaan kestäne ennenkuin kopioita ryhdytään värkkäämään jossain kauo-idän alueella, sillä keksinnölle on markkinoita valtaisesti.

OL-S

Finnish American Club of Saima

esittelee

Suomalaisia naisvoimistelijoita - Helsingistä, Porista ja Turusta-

Perjantaina, heinäk. 15. p:nä klo 7 ill. Weston Auditorium, Fitchburg State College Fitchburg, Massachusetts

Aikuiset \$3.00 Alle 16-vuotiaat ilmaiseksi

Kahvitarjoilu esityksen jälkeen Saiman Puistossa KAIKKI TERVETULLEITA!

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449 Väitettään myös kiinteistöjä

Westminster, MA Puhelin 874-2921

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomen kielinen radiohartaustaus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 3:45.

Yleinen (suomen kielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, heinäk. 17 p., klo 8:30 aam. radiohartaustaus *New Life* asemalta WEIM 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. pastori David Forry saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina, heinäk. 19 p., klo 7:00 ill. Aikuisten kuoroharjoitus. Klo 7:30 Viikkoillan hartaustilaisuus David Forry. Kahvitarjoilun kustantaa 'Keittiöapulaiset'.

Suomen kielinen puhelinhartaustaus kaikkina vuorokauden aikoina numerosta: (617) -343-8118. Evankelista Kerttu Kopsala.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, heinäk. 17. p:nä klo 7:45 aam. suomenkielinen luterilainen tunti WCMX 1000 am. Suomenkielinen jumalanpalvelus klo 8:15 aam.

Klo 9:15 aam. Sunnuntaikoulu ja Raamattuluokka. Klo 9:30 korkeakoululaisten Raamattuluokka. Klo 10:30 ap. englanninkielinen jumalanpalvelus.

Keskiviikkoiltoisin klo 7:30 ill. Mäntyrannan iltahartaust. Puhujana pastori Hintze.

Troy, N.H.

Lauantai-iltana heinäkuun 16 p. klo 7 on jumalanpalvelus Troyn Lähetyskirkossa, Dort St.

Pastori Keijo Aho saarnaa ja Mrs. Ardythe Smith esittää yksinlaulua, Mrs. Rosalyn Saari-sen säestäjänä.

Tulkaa Pyhän Sanan kuuloon ja ystäviinne keskuuteen.

H.H.

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St. Fitchburg, MA Puh. 343-4853 Eino E. Niinimäki

71 Main St. Westminster, MA Puh. 874-5323 Glenn E. Niinimäki Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Finnish American Club of Saima presidentti Walfrid Mäkelä vastaanottamassa Suomen eduskunnan mitalia puhemies Ahteelta.

Aune Niinimäki ja Raivaajan johtokunnan presidentti Eino Niinimäki viikossa sananvaihdossa Matti ja Hilka Ahteen kanssa.

Puhemies ja rva Ahde seuraavat United Cooperated Farmers firman virkailijan Wilho Myllymäen selostusta.

jatkoa edelliseltä sivulta

Ahteen välitön ja ihmisläheinen puhetyyli vetosi heti yleisöön, jolla ei kovinkaan usein ole tilaisuutta kuulla näin hyvää ja selvää suomenkieltä.

Hän sanoi suomalaisten tuntevan suurta ylpeyttä amerikansuomalaisten saavutuksista tällä mantereella. Lopuksi hän sanoi "olevansa vakuutunut siitä, että toimintanne täällä jatkuu aktiivisena ja että edelleen ylläpidätte siteitä vanhaan kotimaahanne."

Ahde halusi ojentaa Suomen eduskunnan erikoismitalin Finnish American Club of Saimalle, koska sen riveissä Oskari Tokoi teki merkittävän päivätyönsä. Finnish American Clubin presidentti Walfrid Mäkelä vastaanotti arvokkaan mitalin, mikä varmasti asetetaan kunniapalkalle klubirakennuksessa.

kalle klubirakennuksessa.

Kahvitaukion merkeissä yleisöllä oli tilaisuus puhua puhemiehen ja tämän valtuuskunnan jäsenten kanssa. Ajatuksia näytettiin vaihdettavan puolin ja toisin.

Yleisö piti Ahteen vapaasta ja välittömästä esiintymistyylillä. Häntä kiinnostii ihmisten kysymykset ja kertomukset. Hän näytti todella nautivan päivästä Fitchburgissa sen suomalaisasukkaiden parissa.

Tavattuun puhemies Ahteen ei yhtään ihmettele hänen suurta suosiotaan ja poliittisen uransa nousua. "Voi vain yhtyä vanhempien ihmisten arvailuihin, että minnekähän hän vielä ehtii kivuta urallaan?"

HUHTALA OIL CO.
MAIN STREET, EAST TEMPLETON

Low competitive prices

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY or within 10 Days with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

FULL SERVICE
632-1221

CASH ON DELIVERY
632-1226

24-HOUR BURNER SERVICE
Dependability for over 40 YEARS

Our 3rd Generation LOCALLY OWNED
Automatic Delivery is the same price as cash
Minimum 150 Gallons
11 Licensed Technicians
New Customers Welcomed
Our service area is from North Rutland to Orange

SCANDINAVIAN COUNTRY GIFT SHOP

Gifts from
Finland, Sweden, Norway & Denmark
Crystal, Jewelry, Dinnerware, Linens
Woodenware and Other Unique Items.
Rte. 32 Keene, N.H.

Friday, Saturday, Sunday
10AM - 5PM
Just 2 Miles From Rte. 12

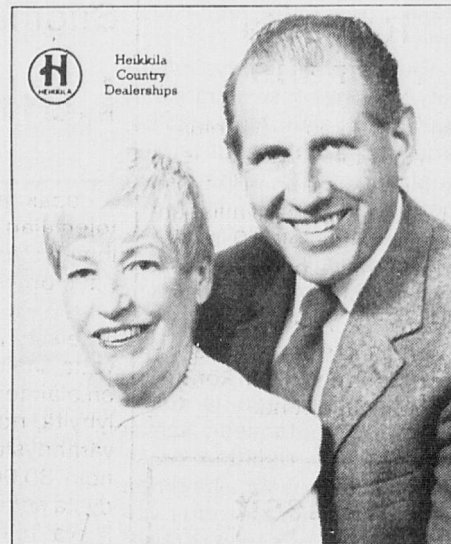
LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Visit a Heikkila Country Dealership for New England's Lowest Prices!

Alice and Eugene Heikkila

You Pay Less Because Our Country Costs are Less:

OVER 600 NEW AND USED CARS AND TRUCKS AVAILABLE

Sales • Leasing • Rentals • Financing • Top Trade Allowances • Factory-Trained Service

LUNENBURG FORD

39 Mass. Ave. - Rte. 2A - Lunenburg
345-1011

LUNENBURG ISUZU

39 Mass. Ave. - Rte. 2A - Lunenburg
345-1011

LUNENBURG YUGO

AND FORD USED CAR ANNEX
525 John Fitch Hwy., Fitchburg • 345-2508

NORTH-END SUBARU/MAZDA

Rte. 13, Lunenburg
582-4911

NORTH-END USED CAR CENTER

Jct. of Rte. 13 and Rte. 2A, Lunenburg
345-1363

Suomen uutisia

Suomen uutisia

"Keskustan kanta rakentava"

Presidentin toimikaudet rajoitetaan kahteen

Eduskunta saa näillä näkyillä jo syysistuntokauden aikana käsiteltäväkseen esityksen presidentin vaalittavan muuttamista suoraksi kaksivaiheiseksi kansanvaaliksi sekä esityksen presidentin toimikausien rajoittamisen kahteen kauteen.

Oikeusministeri **Matti Louekoski** kertoo, että vaalittavan muuttamista sekä presidentin valtaoikeuksien rajoittamista koskevien pykäläluonnosten on määrä valmistua kesän loppuun mennessä.

Louekoski ei usko, että lainsäädäntöhankkeen kanssa tulisi eduskunnassa vaikeuksia.

Hän huomauttaa, että hallituspuolueet ovat yksimielisesti hyväksyneet suoran kansanvaalin presidentinvaaleissa sekä presidentin toimikausien rajoittamisen.

Pientä viilaamista valmistelutyö Louekosken mukaan kuitenkin vaatii. Hän epäilee, että kaksivaiheisen vaalin vaalikierrosväliä joudutaan pohtimaan toimikunnassa.

Louekoski kuitenkin vakuuttaa, että vaalilain muutos etenee ja "homma on hanskassa".

Valtiosääntömuutos sisältää kaikkiaan neljä kohtaa. Vaalittavan muutoksen ja toimikausien rajoittamisen lisäksi on tarkoitus rajoittaa presidentin oikeuksia hajoittaa parlamentti sekä erottaa valtioneuvosto tai sen yksittäiset jäsenet.

Virkamiesvalmistelun jälkeen esitykset käsitellään ministerivaliokunnassa, johon Louekosken lisäksi kuuluvat ministerit **Christoffer Taxell**, **Ilkka Kanerva** sekä **Pekka Vennamo**.

Hallitukselta yritysverotuksen uudistusmalli

Hallitus on esitellyt yritysverotuksen uudistusmallinsa. Sen sijaan henkilöverotuksen uudistus on pahasti kesken.

Yritysveromallissa esitetään, että teollisuuden varausmahdollisuuksia ja myyntivoittoverotusta kiristetään, mutta investointien liikevaihtoverosta luovutaan ja yritysjärjestelyjä helpotetaan.

Valtiovarainministeri **Erkki Liikasen** mukaan yritysten verotus kiristyy vuosina 1989 ja 1990 satoja miljoonia markkoja, mutta 1991 verotus ei ehkä kiristy.

Sekä oppositio että työmarkkina- ja talouselämän järjestöt tyrmäsivät välittömästi hallituksen uudistusmallin.

Gallup mittari presidenttikannatuksen:

Sorsan suosio murskaa Väyrysen

Kalevi Sorsa päihittäisi Paa-vo Väyrysen, jos presidentinvaalit pidettäisiin nyt ja valinta pitäisi tehdä näiden kahden välillä.

Suurin osa SDP:n, SKDL:n, vihreiden ja kokoomuksen kannattajista pitää Sorsaa parempana vaihtoehtona presidentiksi kuin Väyrystä. Hän kelpaa Sorsaa paremmin keskustalaisille ja SMP:n kannattajille.

Tämä käy ilmi sanomalehti Kalevan sununtaina julkaisemassa gallupissa.

Puolet äänestäjistä valitsisi Kalevi Sorsan, jos presidentinvaalit pidettäisiin nyt ja lopullinen valinta olisi tehtävä Sorsan ja Väyrysen välillä.

Tiedusteluun vastanneista 51 prosenttia antoi tukensa Sorsalle ja 28 prosenttia Väyrykselle.

Hieman yli viidennes vastaajista ei osannut sanoa,

Kalevi Sorsan valitsi empimättä presidentiksi tasan puolet yrittäjistä ja yli puolet toimihenkilöistä ja työväestöstä.

kumpi tarjotuista vaihtoehdoista olisi mieluisampi.

Epävarmimpia kannastaan olivat työväestö ja yrittäjät: runsas neljännes heistä ei ilmaissut mielipidettään. Maan-

viljelijöistä epävarmoja oli 17 prosenttia ja toimihenkilöistä 15 prosenttia.

Sorsa on Väyrystä suositumpi toimihenkilöiden, työväestön ja yrittäjien keskuudessa.

Mansikka-ajasta runsas mutta lyhyt

Varsinaissuomalaiset marjanviljelijät pelkäävät, että markkinat eivät vedä juuri valmistumassa olevaa ennätysaikaista mansikkasatoa. Koko sato on kypsytymässä lähes yhtäaikaaisesti, ja varsinainen mansikka-aika jäänee jopa alle parin viikon.

Piikkiöläinen marjanviljelijä **Martti Myöhänen** sanoo, että hän ei muista mansikoiden koskaan valmistuneen näin aikaisin kesällä. Samoin mansikan laatua hän pitää erinomaisena.

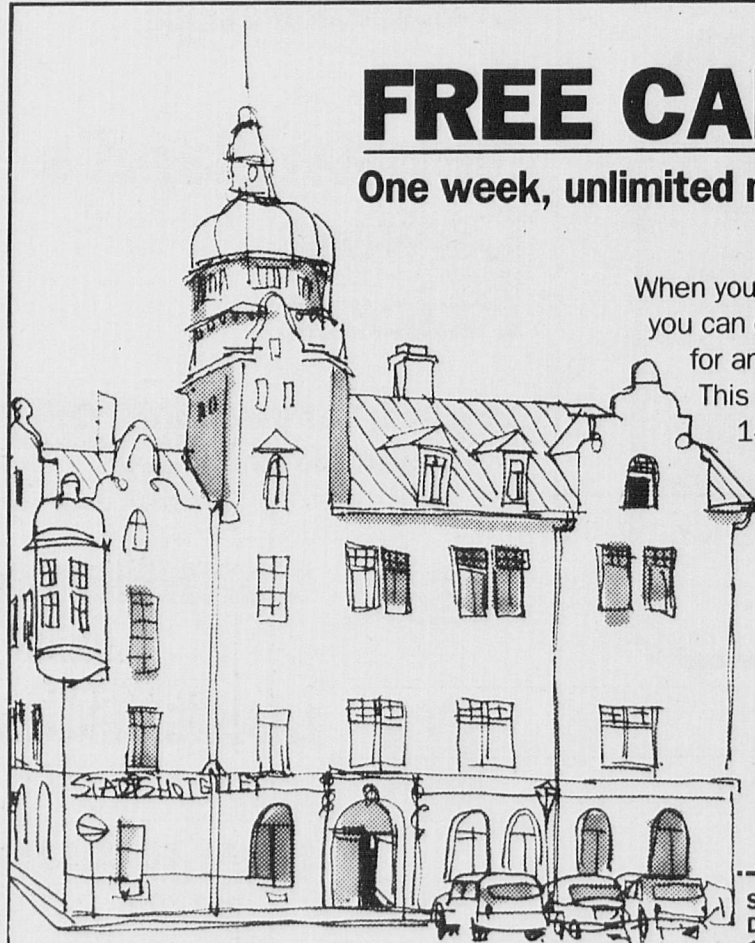
Viljelijät pelkäävät, että mansikan hinta romahtaa jo viikon sisällä.

-Toisaalta jo ennen juhannusta Turun torilla myytiin mansikkaa kymmen litrahintaan eikä siinä juuri enää putoamisen varaa ole, sanoo Myöhänen.

Lämpimien ilmojen johdosta kaikki viljelijät saavat satoonsa tänä vuonna samanaikaisesti, ja se aiheuttaa toisaalta marjojen loppumisen parin viikon kuluttua. Silloin hinta saattaa Myöhäsen mukaan jonkin verran kohota tämän hetken hinnoista.

FREE CAR RENTAL!

One week, unlimited mileage when you fly SAS

When you fly to Copenhagen, Oslo or Stockholm you can enjoy the use of a Hertz rental car free for an entire week, with unlimited mileage.*

This great offer applies through September 14, 1988 for two people who fly SAS on most transatlantic round trip fares.

Single person supplement \$80. Not valid in conjunction with a tour. Certain restrictions apply, so see your travel agent, call SAS or send in the coupon for complete information.

*Fuel, collision damage waiver and local taxes are not included. 21 day advance booking required.

SAS Viking Vacations
Dept. AR
138-02 Queens Boulevard
Jamaica, NY 11435

Please send information on your Free and Super Value Car Rentals.

Name _____

Address _____

City _____

State/Zip _____

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Pikku-uutisia

Suomi ostaa kuparia Chilestä

Suomen hallitus on päättänyt tukea 200 miljoonalla markalla Chilessä avattavan kaivoksen rahoitusta.

Samalla varmistui, että Outokumpu voi ostaa kaivoksesta kuparia, sillä ilman rahoitusta valtion omistama Outokumpu ei olisi saanut kuparia kaivoksesta.

Outokumpu yrittää vielä kuluvan kesän aikana tehdä sopimuksen kuparirikasteen tuonnista. Kymmenen vuoden sopimuksen arvo olisi noin miljardi markkaa.

Muutama vuosi sitten Outokumpu yritti päästä toiseen kaivoshankkeeseen mukaan Chileen, mutta silloin asia kaatui poliittiseen vastustukseen.

Holkeri puhui eheytyksestä

Pääministeri Harri Holkerin mukaan kokoomuksen ja sosiaalidemokraattien hallitus ei ole niin omituinen asia kuin on luultu.

Holkeri puhui Oriveden opiston kansalaisseminaarissa ja hänen mukaansa sinipuhallitus on johdonmukainen jatko sille yhteiskunnalliselle kehitykselle, joka on johtanut vuoden 1918 tapahtumien rikkirepimän kansan eheytymiseen.

Helsingin väkiluku kasvoi

Helsingin kaupungin väkiluku kasvoi viime vuonna 2,544 hengellä ja oli viime vuoden lopussa 491,148.

Ruotsinkielisten asukkaiden määrä väheni 215 hengellä ja heitä oli 40,046.

Helsingin väestönkasvu on ollut jonkin verran nopeampaa kuin vuonna 1986 laaditussa väestöennusteessa ennakottiin.

800 miljoonalla ohjuksia Ranskasta

Suomen puolustusvoimat ostaa 800 miljoonalla markalla keskikantaman ohjuksia Ranskasta. Ohjuskauppa on saanut hallituksen siunauksen.

Ohjusten myyjä on sitoutunut tekemään koko summalla vastaostoja Suomesta.

Vastaostot kohdistuvat suomalaisen korkean tason teknologiaan, kuten elektroniikka- ja metalliteollisuuteen.

Juhannus vaati jälleen uhrinsa

Suomalaisten juhannuskäyttäytyminen ei näytä helposti muuttuvan huolimatta jatkuvasta valistuskampanjasta.

Tänä vuonna alussa näytti siltä, että juhannus sujui rauhallisesti, mutta mitä pitämälle juhannuksen vietto meni, sitä surullisempia tietoja alkoi kuulua.

Poliisin ja merivartioston mukaan liikenne sujui sekä teillä että vesillä rauhallisesti. Alustavien tietojen mukaan merellä hukkui kaksi veneilijää ja yksi autoilija kuoli teillä.

Sen sijaan sisävesillä juhannus vaati paljon uhreja. Poliisin saamien tietojen mukaan järviin ja jokiin hukkui 14 suomalaista.

Viranomaisia työllisti lisäksi ankarat paikalliset ukonilmat, vaikka muuten juhannuksen sää oli ihanteellinen. Ukkoset sytyttivät lukuisia tulipaloja etenkin Pohjanmaalla ja Uudellamaalla.

Aallon Rautatalo vaihtoi omistajaa

Alvar Aallon Helsingin keskustaan, Keskuskadun ja Pohjoisesplanadin kulmaan suunnittelema Rautatalo on vaihtanut omistajaa. Talo valmistui vuonna 1954 ja sitä laajennettiin vuonna 1957.

Talon entiset omistajat Rautakonttori Oy ja Panfur Oy myivät talon eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle. Kaupan hinta oli noin 400 miljoonaa markkaa.

Talon kokonaispinta-ala on lähes 12,000 neliötä, josta huoneistoalaa lähes 10,000 neliötä. Neliöhinta oli siis noin 40,000 markkaa.

Raemyrskystä miljoonien vahingot

Pohjanmaalla riehui juhannuspäivänä ukkosmyrsky, joka toi tullessaan ankaran raekuoron.

Ajoittain golfpallon kokoiset rakeet tuhosivat viljaa arviolta 1,000 hehtaarin alueelta ja sato menetettiin kokonaan. Vahinkojen rahallinen menetyks arvioidaan noin neljäksi miljoonaksi markaksi.

Ukkosmyrsky rikkoi talojen ikkunoita ja kattoja. Esimerkiksi Ylistarossa ukkosmyrsky rikkoi noin 200 ikkunaruuutua, jotka oli asennettu 140 vuotta sitten.

Tyytyväisyys hallitukseen vähentynyt

Suomalaisten tyytyväisyys pääministeri Harri Holkerin johtamaan hallitukseen on vähentynyt.

Sanomalehti Kaleva teki asiasta mielipidetutkimuksen, jonka mukaan hallitukseen oli erittäin tyytyväisiä neljä prosenttia kansalaisista, kun luku viime vuoden lopulla oli kuusi ja vuosi sitten yhdeksän prosenttia.

Melko tyytyväisten määrä oli laskenut 36 prosentista 29 prosenttiin.

Toisaalta tyytyväisiä ja toisaalta tyytymättömiä oli vastaajista 35 prosenttia, kun aikaisemmat luvut olivat 29 ja 20 prosenttia. Erittäin tyytymättömiä oli nyt kuusi prosenttia ja melko tyytymättömiä 17 prosenttia.

Molemmat luvut olivat suuremmat kuin aikaisemmissa mittauksissa.

Pankit ja vakuutusyhtiöt yhteistyöhön

Pankit haluavat yhteistyöhön vakuutusyhtiöiden kanssa voidakseen myydä henkivakuutuksia.

Vakuutusten myynnillä pankit haluavat saada lisää töitä konttoreilleen, joiden käyttö on vähentynyt pankkikorttien myötä.

Vakuutusyhtiöillä taas on vähän konttoreita ja niille vakuutusten myynti pankkitiskkeiltä toisi uuden kauppataavan. Pankeilla ja vakuutusyhtiöillä on tiukat lait, jotka tarkasti rajaavat niiden toimialaa erilleen.

Tähän asti viranomaiset ovat tulkinneet lakeja tiukasti eli pankit harjoittavat pankkitoimintaa ja vakuutusyhtiöt vakuutustoimintaa.

Valaanlihat takaisin Islantiin

Suomen viranomaiset päättivät palauttaa Suomen kautta Japaniin matkalla olleet valaanlihat takaisin Islantiin.

Ympäristöjärjestö Greenpeace kiinnitti suomalaisten huomion Helsingin satamassa olleeseen valaanlihalaheytukseen.

Greenpeace olisi toivonut, että Suomi olisi takavarikoinnut valaanlihan, koska järjestö uskoo Islannin yrittävän toimittaa lihan jotakin muuta kautta Japaniin.

Suomen viranomaisen mukaan Islanti ei kuitenkaan ollut rikkonut kansainvälisiä säädöksiä.

Poliisin aseenkäytölle tiukat rajat

Poliisien oikeudelle käyttää asettaan aiotaan asettaa tiukat rajat.

Asiaa pohtinut työryhmä esittää, että poliisi saa käyttää asettaan vain, kun kaikki muut keinot ovat osoittautuneet riittämättömiksi. Ohjeiden mukaan asetta saa käyttää vain, jos jonkun henki tai terveys on vakavasti uhattuna.

Näissäkin tapauksissa ampumisesta tulisi mahdollisuuksien mukaan varoittaa etukäteen.

Ajoneuvoakaan ei enää saisi pysäyttää ampumalla, vaikka pakenijaa ei heti saataisi kiinni.

Nuijamaa Lappeenrantaan

Nuijamaan kunta Kymen läänissä liitetään ensi vuoden alusta lukien Lappeenrannan kaupunkiin. Hallitus on hyväksynyt Nuijamaan ja Lappeenrannan anomuksen kuntaliitoksesta.

Syynä liitokseen ovat Nuijamaan taloudelliset vaikeudet. Nuijamaan kunnanvaltuusto päätti anoa liitosta lähes yksimielisesti. Lappeenrannan kaupunginvaltuusto hyväksyi liitoksen yksimielisesti.

Nuijamaan kunnassa on runsaat 1,200 asukasta ja Lappeenrannassa 54,000 asukasta.

* Celebrating our 25th Anniversary *

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS

FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS

MINIMUM STAY 1 WEEK — MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$795 • SEATTLE \$895

LOS ANGELES \$975 • MONTREAL \$700*

* RULES AVAILABLE UPON REQUEST

CHILDREN 50% — INFANTS 10%

MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA

SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY

FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989

800 223-0567

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

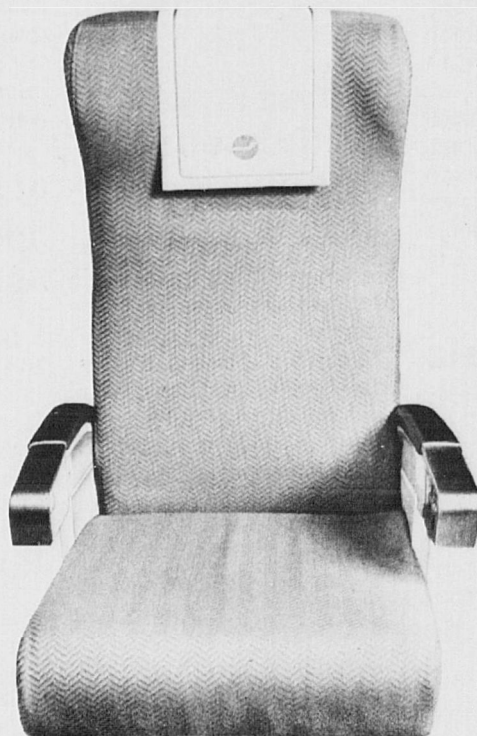
MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomailla 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Puh. (617) 343-3822

**Contrary
to popular belief,
a few of these
are still available
this summer.**

This is the National Year of Friendship between Finland and the United States, so we're expecting to fly more visitors than ever before to Helsinki, and beyond.

Because of this celebration, some people think it may be difficult to reserve seats on Finnair flights to Helsinki this summer. Well, we are busy, but there are still some seats available. Take advantage of these low roundtrip fares to Helsinki:

Dates	New York	Los Angeles & Seattle
6/1 - 8/14	\$995	\$1215
8/15 - 9/30	\$945	\$1165
10/1 - 4/30/89	\$720	\$940

Call and reserve your seats before they are all gone. Call your Travel Agent or Finnair. In New York City, call 212-889-7070. Outside of New York, call 800-223-5700.

